

Bokslut 2025

optima

CERTIFIED
ISO 9001

Godkänd av samkommunstyrelsen 24.3.2026

Godkänd av samkommunstämmen XX.XX.2026

Electronically signed / Sähköisesti allekirjoitettu / Elektroniskt signerats / Elektronisk signert / Elektronisk underskrevet
<https://sign.visma.net/#document-check/606029-6026-112500420012140000>

Optima Trädgårdsgatan 30, 68600 Jakobstad, samkommunen@optimaedu.fi

 visma sign
www.vismasign.com

www.optimaedu.fi

Innehållsförteckning

1	Översikt av utvecklingen och väsentliga händelser	1
1.1	Direktörens översikt	1
1.2	Samkommunens förvaltning och förändringar i den	3
1.2.1	Medlemskommuner	3
1.2.2	Samkommunstämmen	3
1.2.3	Revisionsnämnden	3
1.2.4	Samkommunstyrelsen	4
1.2.5	Samkommunstyrelsens personalsektion	5
1.2.6	Samkommunens organisation.....	5
1.3	Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom samkommunens område	6
1.4	Studering och studeringår	8
1.5	Väsentliga förändringar i samkommunens verksamhet och ekonomi	10
1.6	Samkommunens personal	12
1.7	Miljöaspekter	13
1.8	Andra icke-finansiella risker	15
1.9	Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens inriktning.....	15
1.10	Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen	17
2	Redogörelse för hur samkommunens interna tillsyn har ordnats.....	18
3	Räkenskapsperiodens resultatanalys och finansiering av verksamheten	20
3.1	Resultaträkning och nyckeltal	20
3.2	Finansiering av verksamheten	23
3.3	Finansieringsanalys och nyckeltal.....	24
4	Den finansiella ställningen och förändringar i den.....	27
5	Totala inkomster och utgifter.....	30
6	Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.....	31
6.1	Dotterbolaget OptimaPlus Ab	31
6.2	Koncernbokslutet med nyckeltal	33
6.2.1	Koncernresultaträkning	33
6.2.2	Koncernens finansieringsanalys	34
6.2.3	Koncernbalansräkning	35
7	Åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat	36

8	Redogörelse för driftsekonomin utfall och hur målen uppnåtts	37
8.1	Resultatområden och -ansvar	37
8.2	Utvärdering av Lärandes ekonomi	37
8.3	Utvärdering av utbildningstjänsters ekonomi	38
8.4	Utvärdering av ekonomi och verksamhet för samkommunens förvaltning	38
8.5	Utvärdering av målsättningarna	39
8.5	Resultaträkningsdelens utfall	46
8.6	Investeringsdelens utfall	48
8.7	Finansieringsdelens utfall	48
8.8	Bindande poster	49
8.9	Sammandrag av utfallet	50
9	Bokslutskalkyler	51
9.1	Resultaträkning	51
9.2	Finansieringsanalys	52
9.3	Balansräkning	53
9.4	Koncernens resultaträkning	55
9.5	Koncernens finansieringsanalys	56
9.6	Koncernens balansräkning	57
10	Noter till bokslutet	59
10.1	Noter angående tillämpade bokslutsprinciper	59
10.2	Noter angående upprättandet av koncernbokslutet	59
10.3	Noter till resultaträkningen	60
10.3.1	Samkommunens verksamhetsintäkter	60
10.3.2	Verksamhetsintäkter per resultatområde	60
10.3.3	Fördelning av den statliga finansieringen	60
10.3.5	Specifikation av planavskrivningar	61
10.4	Noter till balansräkningens aktiva	62
10.4.1	Materiella och immateriella tillgångar	62
10.4.2	Placeringar bland bestående aktiva i samkommunen	62
10.5	Noter till balansräkningens passiva	64
10.5.1	Specifikation av det egna kapitalet	64
10.5.2	Grundkapitalets fördelning mellan medlemskommunerna	64
10.5.3	Specifikation av avskrivningsdifferens och reserver	64
10.5.4	Lån som förfaller efter fem år	65
10.5.5	Främmande kapital	65
10.5.6	Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna	66

10.6 noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser	66
10.6.1 Ansvar enligt hyresavtal	66
10.7 Noter angående personalen	66
10.7.1 Samkommunens personal	66
10.7.2 Löner och övriga personalkostnader	67
10.7.3 Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda	67
10.7.4 Arvoden till revisorer	67
10.7.5 Transaktioner till intressenter	68
10.8 Noter till koncernbokslut	68
10.8.1 Ägande i andra samfund	68
11 Bokslutets underskrifter och bokslutsanteckningar	69

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

---

1 Översikt av utvecklingen och väsentliga händelser

1.1 Direktörens översikt

Yrkesutbildningen spelar en avgörande roll för varje regions livskraft och långsiktiga utveckling. I en tid när arbetsmarknaden förändras snabbt, när företag kämpar för att hitta rätt kompetens och när samhällen utanför storstäderna söker nya sätt att stärka sin attraktivitet, blir yrkesutbildningens betydelse tydligare än någonsin. Den utgör inte bara en väg in i arbetslivet för unga och vuxna – den är en strategisk investering i regionens konkurrenskraft, innovationsförmåga och sociala hållbarhet.

En välfungerande yrkesutbildning kopplar samman utbildningsväsendet med näringslivets faktiska behov. Genom Optimas nära samarbete med företag och branschorganisationer kan våra yrkesutbildningar kontinuerligt anpassas till nya teknologier och kompetenskrav. Detta gör att våra studeranden möter verklighetstroga lärmiljöer där lärandet sker i takt med arbetslivets utveckling. För regionen innebär det att lokala företag får tillgång till den kompetens som krävs för att växa och stanna kvar, samtidigt som nya företag lättare kan etablera sig där kompetensförsörjningen är tryggad.

Optimas verksamhet är också en viktig kraft i att stärka den sociala sammanhållningen. Genom att erbjuda konkreta och praktiskt inriktade utbildningsvägar skapar den möjligheter för studerande med olika bakgrund och förutsättningar att hitta en plats på arbetsmarknaden. När fler får chans att utbilda sig, arbeta och bidra till samhällets utveckling stärks hela regionens sociala struktur.

Dessutom kan yrkesutbildningen fungera som en katalysator för innovation och omställning. I takt med att samhället går mot grönare teknik, digitalisering och automatisering behövs nya kompetenser. Optimas olika verksamhetsställen fungerar ofta som nav för aktivitet, samverkan och utveckling. De lockar ungdomar, skapar arbetstillfällen och genererar framtidstro.

Optima är en av 40 utbildningsanordnare i Finland som valts ut till ett nytt försök med verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen. Därmed får vi under de kommande åtta åren en utökad möjlighet att föra en ännu bättre dialog om vilka behov regionens näringsliv och förvaltning har. Med denna frihet kan vi mer flexibelt bestämma utbildningsutbudet och på det viset bättre möta de regionala behoven av arbetskraft.

Optima arbetar även systematiskt för att förbättra yrkesutbildningens genomslag och kvalitet samt för att möjliggöra en mer utvecklad dialog med regionens arbets- och näringsliv. Under hösten 2025 har Optima tillsammans med yrkeshögskolan

---

Centria tagit fram ett strategiskt samarbetsavtal. I avtalet är utgångspunkten att tillsammans bygga ett långsiktigt, målinriktat och ömsesidigt partnerskap som stärker utbildningens, arbetslivssamarbetets och FUI-verksamhetens genomslag.

Undervisningsminister Anders Adlercreutz besökte Optimas verksamhetsställe i Nykarleby i början av augusti och bekantade sig med yrkesutbildningen inom krävande särskilt stöd.

Optima samkommun har nu sju räkenskapsperioder med överskott bakom sig. Nyckeltalen är på en mycket bra nivå och det ackumulerade överskottet ökar. Optima samkommun står på en stabil ekonomisk grund.

Ett stort tack till alla i personalen, samarbetspartners och till samtliga förtroendevalda inom Optima samkommun för det arbete ni utfört under 2025!

Jakobstad den 6 mars 2026.

Max Gripenberg
Direktör

1.2 Samkommunens förvaltning och förändringar i den

1.2.1 Medlemskommuner

Samkommunens medlemskommuner under bokslutsåret var Jakobstad, Karleby, Kronoby, Larsmo, Nykarleby, Vörå och Pedersöre.

Förutom verksamhet inom det s.k. Optima-området hade Optima även verksamhetsställen med krävande särskilt stöd på följande orter runt om i Svenskfinland; Vasa, Pargas, Helsingfors och Borgå.

1.2.2 Samkommunstämmans

Samkommunstämmans är samkommunens högsta beslutande organ. Stämman har 10 representanter enligt följande fördelning: Jakobstad 3; Pedersöre 2; Nykarleby 1; Larsmo 1; Kronoby 1; Karleby 1; Vörå 1. Medlemskommunerna väljer sina representanter/sin representant särskilt till varje samkommunstämma. Samkommunstämmans uppgifter regleras i § 60 i Kommunallagen. Under året hölls tre stämmor.

1.2.3 Revisionsnämnden

Revisionsnämnden och revisorn ansvarar i enlighet med kommunallagen och samkommunens förvaltningsstadga för den externa övervakningen.

Revisionsnämndens sammansättning för mandatperioden 2021—2025, fram till 8.9.2025:

Ordinarie	Parti	Ersättare
Högnabba Stefan	SFP	Granholt Ann-Marie
Muukkonen Marina	SFP	Fors Christer
Härmälä Elin	SDP	Kronqvist Andreas
Back Fredrik	SFP	Zitting Hannele
Pettersson Roger	KD	Sundqvist Johannes

Revisionsnämndens sammansättning för mandatperioden 2025—2029 fr.o.m. 9.9.2025:

Ordinarie	Parti	Ersättare
Björklund Annette	SDP	Ahlvik-Fors Christian
Pettersson Roger	KD	Grankull Jaana
Ray Jan	SFP	Audas-Willman Ann-Mari
Tokou Maria	SFP	Suojoki Marcus
Zitting Hannele	SFP	Nyberg Anders

Under mandatperioden 2025—2029 är Jan Ray ordförande för nämnden, medan Roger Pettersson är vice ordförande. Ekonomichef Lena Sandberg är revisionsnämndens sekreterare. Under år 2025 sammankom nämnden fem gånger och behandlade 45 protokollförda ärenden.

Den lagstadgade externa revisionen sköts av BDO Audiator Ab, med Andreas Holmgård som ansvarig revisor.

1.2.4 Samkommunstyrelsen

Antalet styrelsemedlemmar är nio. Enligt grundavtalet har dessutom medlemskommuner som inte tilldelats styrelseplats rätt att utse en representant, och en ersättare för denna, med närvaro- och yttranderätt vid samkommunstyrelsens möten. Representanten utses för samma mandatperiod som samkommunstyrelsen.

Samkommunstyrelsen leder samkommunen och dess förvaltning i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen och speciallagar eller bestämmelserna i grundavtalet eller samkommunens förvaltningsstadga.

Samkommunstyrelsen kan ha underställda sektioner.

Samkommunstyrelsens sammansättning:

För mandatperioden 2021–2025 fram till 8.9.2025 bestod styrelsen av följande ledamöter:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Kjellman Marika	SFP	Jakobstad	Mattus Rasmus	SFP	Vörå
Forsblom Greger	SFP	Pedersöre	Sandvik Barbro	SFP	Pedersöre
Häger Carita	SFP	Nykarleby	Strang Frej	SFP	Nykarleby
Wikman Camilla	SFP	Karleby	Skog Anette	SFP	Kronoby
Sämskar Marlene	SFP	Larsmo	Fagerhed Jan-Anders	SFP	Larsmo
Gustafsson Nicklas	SDP	Jakobstad	Englund Inger	SDP	Nykarleby
Snellman Mikael	KD	Jakobstad	Söderbacka Diana	KD	Jakobstad
Koskinen Sami	C	Jakobstad	Ingram Minna	C	Larsmo
Malinen Jorma	Sannf.	Nykarleby	Myllymäki Johnny	Sannf.	Nykarleby

Kommunrepresentanter i styrelsen med närvaro- och yttranderätt:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Lindgren Hans- Erik	SFP	Kronoby	Åminne Malin	SFP	Kronoby
Backman Göran	SFP	Vörå	Krooks Anna-Lena	SFP	Vörå

För mandatperioden 2025–2029 fr.o.m. 9.9.2025 består styrelsen av följande ledamöter:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Granqvist Petter	SFP	Karleby	Tiainen Sarah	SFP	Karleby
Gustafsson Nicklas	SDP	Jakobstad	Kronqvist Andreas	SDP	Larsmo
Härmälä Elin	SDP	Pedersöre	Englund Inger	SDP	Nykarleby
Högland Ida	SFP	Pedersöre	Forsblom Greger	SFP	Pedersöre
Kjellman Marika	SFP	Jakobstad	Portin Anders	SFP	Pedersöre
Koskinen Sami	C	Jakobstad	Ingram Minna	C	Larsmo
Näse Adam	SFP	Kronoby	Möller-Nilsson Annika	SFP	Kronoby
Åkerlund Daniel	KD	Jakobstad	Snellman Mikael	KD	Jakobstad
Åstrand Ulla-Maria	Saml	Kronoby	Björkskog Max	Saml	Karleby

Kommunrepresentanter i styrelsen med närvaro- och yttranderätt:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
-----------	-------	--------	-----------	-------	--------

Björkskog Erik	KD	Larsmo	Granholm Tony	KD	Larsmo
Häger Carita	SFP	Nykarleby	Frostdahl Steven	SFP	Nykarleby
Backman Göran	SFP	Vörå	Nikkari-Östman Leena	SFP	Vörå

Marika Kjellman är styrelseordförande medan Elin Härmälä är vice ordförande under mandatperioden 2025–2029.

Direktör Max Gripenberg är föredragande i samkommunstyrelsen medan förvaltningschef Mathias Kass är protokollförare.

Styrelsen höll nio möten under år 2025, vid vilka sammanlagt 84 protokollförda ärenden har behandlats.

1.2.5 Samkommunstyrelsens personalsektion

Fram till 8.9.2025 var personalsektionens sammansättning följande.

Ordinarie	Ersättare
Forsblom Greger	Sämskar Marlene
Snellman Mikael	Söderbacka Diana
Häger Carita	Strang Frej

Den 24.9.2025 utsåg samkommunstyrelsen följande personer och personliga ersättare till ledamöter i personalsektionen för mandatperioden 2025–2029.

Ordinarie	Ersättare
Elin Härmälä	Nicklas Gustafsson
Petter Granqvist	Annika Möller-Nilsson
Ida Högländ	Greger Forsblom

Elin Härmälä är sektionens ordförande medan Petter Granqvist är vice ordförande. Personalsektionen höll fem möten under året och personalchef Linda Granberg fungerar som föredragande i sektionen.

1.2.6 Samkommunens organisation

Samkommunen har tre resultatområden med budgetansvar. Resultatområdena är underställda samkommunens direktör och är rapporteringskyldiga inför samkommunstyrelsen.

- Resultatområdet *Samkommunens förvaltning* leds av samkommunens direktör med undantag för *samkommunens administration* som leds av förvaltningschefen medan *personalförvaltningen* leds av personalchefen
- Resultatområdet *Utbildningstjänster* leds av rektor för utbildningstjänster
- Resultatområdet *Lärande* leds av rektor för lärande

Resultatområdet Lärande handhar samkommunens utbildningsverksamhet inom andra stadiets yrkesutbildning medan resultatområdet Utbildningstjänster producerar stödtjänster för utbildningsverksamheten. Resultatområdet Samkommunens förvaltning

handhar samkommunens administrativa uppgifter (allmän förvaltning, ekonomi, upphandlingar, IKT, personal) samt matproduktion och fastighetsskötsel.

Samkommunens direktör tillsammans med förvaltningschef, de bägge rektorerna, personalchefen samt en av personalen utsedd representant utgör samkommunens ledningsgrupp.

Samkommunen har ett dotterbolag, OptimaPlus Ab.

1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom samkommunens område

År 2025 utvecklades världsekonomin (IMF) och euroområdet (EKP) starkare än väntat medan bnp-utvecklingen och sysselsättningen i Finland underskred förväntningarna. Inflationen på euro-området sammanföll med målnivån på 2%. Aktiemarknaden utvecklades starkt liksom värdeökningen på guld medan dollarn försvagades ca 13% mot euron, enligt Kuntarahoitus. Tillväxtutsikterna för världsekonomin har varit tämligen oförändrade de senaste månaderna. Att den tyska marknaden börjar stärkas är till fördel för Finland, vars tillväxt bromsas främst av återhållsamhet i den privata konsumtionen (kommunfinans marknadsöversikt 2/2026)

Prognosuppgifter från statskontoret för år 2025 tyder på att kommunernas sammanlagda resultat blir klart bättre än det budgeterade. Orsaken förklaras främst av några städers intäkter av engångskaraktär och således vilar resultatförbättringen på en smal grund. Prognosen gällande resultatutvecklingen är anmärkningsvärd såtillvida att på basen av kommunernas budgetering visade 102 kommuner överskott men enligt bokslutsprognoserna skulle 180 kommuner visa överskott. Kostnadsökningen som skett hos kommunerna beror till största delen av sysselsättningstjänsterna som överfördes på kommunsektorn från år 2025.

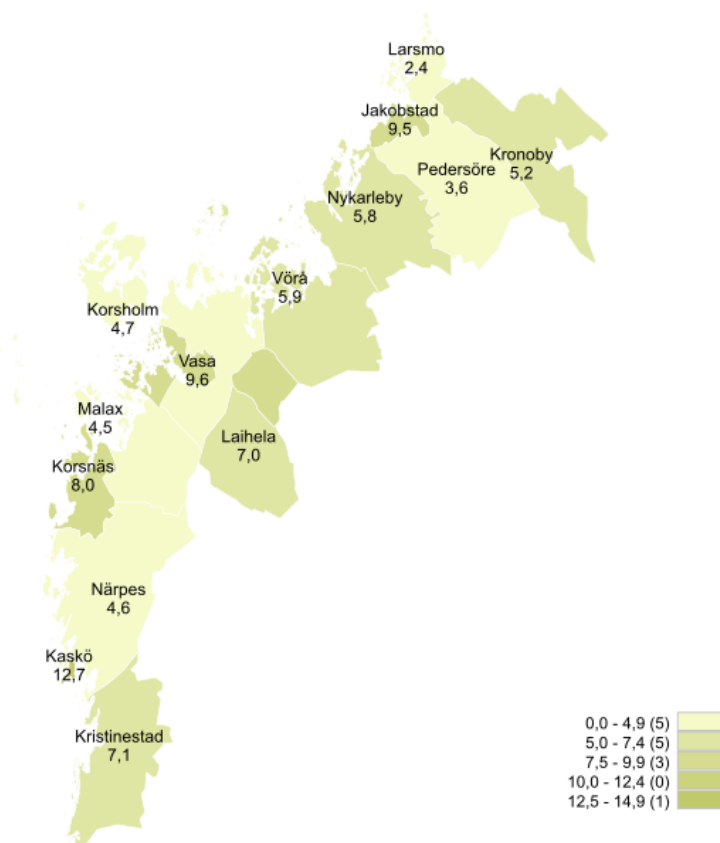
Enligt SMF-barometern, (13.2.2026) som företagen i Finland i samråd med arbets- och näringsministeriet och Finnvera utför bland små och medelstora företag, visar resultaten att företagen i Österbotten ser mer optimistiskt på framtiden än företagen i landet i genomsnitt. Av rapporten framgår att företagen i Österbotten har en större investeringsvilja än nationellt, speciellt i maskiner och utrustning. Härtill sticker optimismen ut i Österbotten då man bedömer att konjunkturerna och sysselsättningen kommer att vara mer gynnsam i förhållanden till landet som helhet. Regionen förväntar tydlig tillväxt i omsättning, lönsamhet och investeringar.

I Jakobstadsregionen växer den arbetsföra befolkningen huvudsakligen via invandring. Nativiteten minskar inte för närvarande i regionen och därför är inte en åldrande befolkning en lika stor utmaning som i övriga Finland. Näringslivet är mångsidigt och underleverantörskedjorna är omfattande och starka. I jämförelse med övriga regioner är industrin stark. Optimas profil som mångbranschutbildare svarar bra mot näringslivsstrukturen. I likhet med resultaten från SMF-barometern för Österbottens del är utvecklingen av företagen stark i regionen och möjligheterna till investeringar goda, enligt Jakobstadsregionens utvecklingsbolag Concordia.

I januari 2026 är arbetslöshetsgraden i Jakobstadsregionen Fastlandsfinlands lägsta. Jämfört med december månad minskade arbetslöshetsgraden i landskapet Österbotten med 1,5 procentenheter och med 0,4 procentenheter i hela landet.

Att regionen och framförallt företagen mår bra återspeglar sig också på möjligheten för Optimas studerande att inhämta kunskap i arbetslivet via utbildningsavtalsstudier eller läroavtalsstudier och således förbereda sig för arbetslivet.

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften enligt kommun

UF-centret, Arbetsförmedlingsstatistik / UF-centret, Arbetsförmedlingsstatistik

I landskapet Österbotten fanns det i slutet av januari 2026 sammanlagt 6 393 arbetslösa arbetssökande. Det är 264 fler än för ett år sedan. Antalet arbetslösa i januari 2026 var 1 105 färre än under föregående månad.

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften i landskapet Österbotten är den lägsta i Fastlandsfinland (7,4 %). Motsvarande andel i hela landet är 12,6 %. Uppgifterna framgår av UF-centrets Arbetsförmedlingsstatistik.

För det s.k. Optima-området, bestående av Optimas medlemskommuner, ser statistiken för januari 2026 (januari 2025 inom parentes) ut enligt följande:

Kommun	Arbetslösa arbetssökande	Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften	Lediga jobb
Karleby	2 347 (2 218)	10,4% (9,9%)	682
Kronoby	156 (168)	5,2% (5,6%)	9
Larsmo	63 (63)	2,4% (2,4%)	6
Pedersöre	193 (190)	3,6% (3,5%)	6
Jakobstad	880 (912)	9,5% (10,2%)	168
Nykarleby	197 (182)	5,8% (5,3%)	-
Vörå	167 (165)	5,9% (5,8)	9

Arbetslösa arbetssökande och lediga jobb enligt kommun i januari 2026
Källa: Livskraftcentralen, Österbotten

1.4 Studerande och studerandeår

År 2025 var det åttonde och sista året som statsandelarna beviljades enligt målinriktade studerandeår och en viktning av finansieringen enligt förhållandet 70%-20%-10% (bas-, prestations och genomslagsfinansiering). Från och med 1.1.2026 trädde lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1079/2024) i kraft som innebär bl.a. att utbildningsanordnarnas finansiering bestäms enligt faktiska studerandeår 50%, avlagda examina och examensdelar 30%, sysselsättning efter utbildning och övergång till fortsatta studier 18% samt respons som samlas in av de studerande 1% och av arbetslivet 1%.

Enligt anordnartillståndet har Optima tilldelats minst 1164 studerandeår som finansieras via basfinansieringen, varav högst 126 studerandeår får användas inom utbildningar med krävande särskilt stöd. Med anledning av de sparkrav som riktades mot andra stadiets yrkesutbildning och genom ändring av lag om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet § 32 c kunde basfinansieringen underskrida minimiantalet studerandeår enligt anordnartillståndet.

För år 2025 erhöll Optima finansiering, genom det egentliga prestationsbeslutet, för endast 1 121 målinriktade studerandeår och genom ett tilläggsprestationsbeslut i december 2025 för ytterligare 10 målinriktade studerandeår. Totalt erhöll Optima således finansiering för 1 131 målinriktade studerandeår. Av detta antal har 36 studerandeår beviljats för examensinriktad arbetskraftsutbildning år 2025.

Per den 19.2.2026 (Vipunen, utbildningsstyrelsens informationstjänst) uppgick Optima samkommuns oviktade studerandeår till 1 231,34. Av dessa hänförde sig 203,36

studerandeår läroavtalstudier. Detta innebär att studerandeåren, i förhållande till studerandeår som ligger till grund för finansiering, förverkligats till 109%.

Vid Optima var 71,4% av de studerande år 2025 under 20 år medan 28,6 % var över 20 år. Av de som avlagt en grundexamen inom yrkesutbildningen var 82,3%, ett år efter sin examen, i arbete eller i fortsatta studier eller genomförde värnplikten.

Kvartalsvis utveckling av studerandeår under åren 2019–2025.

Den nuvarande lagstiftningen gör inte längre skillnad på unga och vuxna studerande, inte heller på utbildningsform. Studerande genomför nu sin utbildning via utbildningsavtal eller läroavtal, eller en kombination av dessa.

Under år 2025 avlades 336 grundexamen och 38 yrkes- eller specialyrkesexamen motsvarande siffror för år 2024 var 323 respektive 103. Beträffande examensdelar uppgick år 2025 inom grundexamen till 3 307 (3 147 år 2024) medan de för yrkes- och specialyrkesexamen uppgick till 201 (295 år 2024)

Under kalenderåret 2025 har följande hemorter varit representerade av de studerande:

Optima-området		
Jakobstad	479	24,8 %
Karleby	62	3,2 %
Kronoby	142	7,3 %
Larsmo	263	13,6 %
Nykarleby	264	13,7 %
Pedersöre	434	22,5 %
Vörå	74	3,8 %
	1718	88,9 %
<hr/>		
Övriga kommuner	214	11,1 %
	1932	100,0 %

Under året har Optima haft studerande med sammanlagt 33 olika modersmål.

År 2025 var det andra året som Optima erhållit finansiering via Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (Skols, på finska Jotpa) som är en fristående enhet i anslutning till Utbildningsstyrelsen. Statsunderstöd via Skols beviljas utöver det egentliga prestationsbeslutet och omfattningen av verksamheten som genomförs ska också ligga utanför detta. Statsunderstödet via Skols ska därmed utgå från ett behov som inte kan uppfyllas med det egentliga prestationsbeslutet beviljande studerandear.

Skols uppgift är att främja kompetensutveckling för befolkningen i arbetsför ålder och trygga tillgång på kompetent arbetskraft. Målet är att arbetstagaren genom att utveckla sitt kunnande kan fortsätta sin karriär även om hans eller hennes arbetsuppgifter ändras.

Det statsunderstöd som via Skols beviljas andra stadiets yrkesutbildning skall avse verksamhet inom yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen och specialyrkesexamen. Examensdelar och delar mindre än examensdelar skall kunna härledas ur de examina som anordnaren har i sitt anordnartillstånd för att denna typ av finansiering skall vara möjlig.

Optima har under 2025 ordnat Skols-finansierade kurser inom cirkulärt byggande, cirkulär ekonomi och industriell robotik.

Under 2025 fanns det totalt 78 studerande inskrivna på Skols-finansierad kompetenshöjning. Dessa hade tre olika modersmål. 97,5% av Skols-studerande har någon av Optimas ägarkommun som hemkommun.

1.5 Väsentliga förändringar i samkommunens verksamhet och ekonomi

Ett av resultatmålen för år 2025 var att Optima skulle utgöra en av de 40 utbildningsanordnare som väljs till det åttaåriga försöket med verksamhetsstyrning (Lag om försök med verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen, 1077/2024) som startar år 2026. Målet med försöket med verksamhetsstyrning är att förbättra yrkesutbildningens genomslagskraft och kvalitet samt öka dialogen mellan utbildningsanordnaren, förvaltningen och regionen och göra det möjligt att skapa en gemensam lägesbild. Samtidigt lindras bestämmelserna om anordnartillstånd så att de minskar utbildningsanordnarnas och undervisningsförvaltningens normbörda och administrativa arbete.

Valet, som grundade sig på ett ansökningsförfarande, gjordes av undervisnings- och kulturministeriet 23.10.2025 och Optimas ansökan erhöll klart högsta poäng i sitt ansökningsområde som omfattade Mellersta-Österbotten, Österbotten, Södra-Österbotten, Satakunta och Egentliga Finland.

Kommunsektorn ingick ett nytt kollektivavtal för åren 2025–2028. Avtalet trädde i kraft 1.5.2025 och kollektivavtalsenliga lönejusteringar gjordes under 2025 i form av allmänna förhöjningar, centrala justeringspotter och lokala justeringspotter både utgående från kollektivavtal för åren 2022–2025 och 2025–2028. Arbetskraftskostnaderna inom kommunsektorn beräknades år 2025 öka med 2,78 procent.

Under hösten 2025 har Optima tillsammans med yrkeshögskolan Centria tagit fram ett strategiskt samarbetsavtal. I avtalet är utgångspunkten att tillsammans bygga ett

långsiktigt, målinriktat och ömsesidigt fördelaktigt partnerskap som stärker utbildningens, arbetslivssamarbetets och FUI-verksamhetens genomslag. Avtalet stöder också studerandes smidiga övergång mellan utbildningsnivåer och främjar livskraften för regionens näringsliv.

Under år 2025 gjorde även Optima en omprövningsbegäran av fastighetsskattebesluten för åren 2021–2024 med hänvisning till felaktigheter i åldersavdraget. Omprövningsbegäran godkändes och fastighetsskatt återbärs för ifrågavarande år till den del den uppburits felaktigt.

Samkommunen gör ekonomiskt sett ett bättre bokslut än budgeterat. Räkenskapsperiodens överskott blev 281 200 euro då samkommunen hade budgeterat med ett underskott på 35 013 euro.

Inkomstbudgeten förverkligades till 102,6%. Statsandelarna översteg det budgeterade med 46 000 euro medan övriga försäljningsintäkter översteg budget med 240 000 euro. Jämfört med bokslut 2024 minskade statsandelarna med 272 000 euro medan intäkterna totalt ökade med 58 000 euro.

Kostnaderna har förverkligats till 101,3 % av den godkända budgeten. Personalbudgeten som uppgår till 12,5 miljoner euro förverkligades till exakt 100%. Största överskridningen (9%) hänför sig till köp av tjänster. Den överskridningen är kopplad till experttjänsten för fastighetsskatteomprövningen.

Verksamhetskostnaderna har ökat totalt sett med 351 000 euro jämfört med år 2024.

Under år 2025 upptogs inte några nya långfristiga lån. Vid utgången av år 2025 uppgick samkommunens långfristiga lån till 700 000 euro och således finns inte någon nämnvärd ränterisk för närvarande.

Optimas projektverksamhet deltar aktivt i utvecklingen av yrkesutbildningen genom olika typer av nationellt och internationellt finansierade projekt. Varje projekt har egna målsättningar, åtgärder, budget och finansiering som leds och genomförs av ansvars- och resurspersoner. Projekten är i synergi med Optimas strategier och målsättningar och fungerar som resurs i Optimas långsiktiga och målinriktade utvecklingsarbete. Genom projekten ökar vi vår kunskap och våra erfarenheter, vilket leder till att nya verksamhetsmodeller och god praxis kan utvecklas. Över 50 medarbetare utförde insatser inom projektverksamheten under året.

Utvecklingsprojekten genomförs i nära samarbete med både interna och externa nätverk, i vilka ingår Optimas egen personal och studerande, representanter för övriga utbildningsanordnare, arbetsliv, myndigheter och intresseorganisationer. Optima är ägare och huvudpart i en del av utvecklingsprojekten. I andra samarbetsprojekt fungerar Optima som delgenomförare.

Merparten av projekten delfinansieras av Utbildningsstyrelsen, undervisnings- och kulturministeriet, ELY-centralerna, Österbottens förbund, Erasmus+ och fonder.

Projektportföljen bestod av 28 projekt under år 2025 indelade i utvecklingsprojekt, internationella projekt samt fortbildning och kompetenshöjning. Utvecklingsprojekten hänfödde sig till bl.a. pedagogisk utveckling, hållbarhet och cirkulär ekonomi, digitalisering, stöd i undervisningen och robotik. De internationella projekten hänfödde sig till utbyten för personal och studerande samt samarbetsprojekt inom djurskötutbildningen och bageri

och konditori. Under år 2025 har 71 studerande och 36 Optima-anställda rest utomlands. Optima har haft besök av 19 studerande och 20 personal.

1.6 Samkommunens personal

Samkommunen hade vid årsskiftet en aktiv personalstyrka på 234 (230) personer. Antalet årsverken uppgår till 213,3 (212). Anställningarna är heltids- och deltidsanställningar i huvudsyssla, och av dessa finns såväl anställningar tillsvidare som visstidsanställningar.

Personalkostnader

1 000 €	2025	2024
Löner och arvoden	10 599	10 314
Personalersättningar	-102	-82
	10 497	10 232
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	1 748	1 701
Övriga lönekostnader	322	259
	2 070	1 960
Totalt	12 567	12 192

Personalkostnadernas andel av de totala verksamhetskostnaderna, i jämförelse med föregående år, har ökat med knappt en procentenhet och uppgår till 68,88% (68,05 %).

Ett nytt kollektivavtal för åren 2025–2028 trädde i kraft den 1.5.2025 och nivålönesystem inom AKTA kollektivavtal togs i bruk inom Optima samkommun 1.10.2025. Kollektivavtalsenliga lönejusteringar gjordes under 2025 i form av allmänna förhöjningar, centrala justeringspotter och lokala justeringspotter både utgående från kollektivavtal för åren 2022–2025 och 2025–2028.

Medelåldern är 50 år och den åldersmässigt största personalgruppen utgörs av 55–59-åringar vars andel uppgår till 22,2% av personalstyrkan. Av personalstyrkan utgör kvinnornas andel 59% och männens andel är 41%

Under 2025 har Optima anställt fem nya personer med ett anställningsförhållande som gäller tills vidare. Antalet tidsbundna anställningar som omvandlats till tillsvidareanställningar uppgår till sex st. Antalet tidsbundna anställningar var 56. Av de 56 tidsbundna anställningarna utgörs 30 av obehöriga lärare och 9 av skolgångshandledare som anställs utgående från studerandes behov av assistens. De övriga utgörs av vikarier, projektanställda eller övrig personal som saknar behörighet för en fast anställning. Under året 2 har personer sagt upp sin anställning och slutat vid Optima.

Sammanlagt registrerades enligt HR-programmet Sympa 3524 (3331) sjukfrånvarodagar (kalenderdagar) under året. Detta är en ökning med ca 5,8% eller 193 dagar jämfört med år 2024. Den genomsnittliga sjukfrånvaron uppgick per anställd till 15,1 (14,5) dagar.

En skild personalrapport har uppgjorts för år 2025 där närmare information ges och där relevanta nyckeltal som utgår från KT:s rekommendationer framgår.

1.7 Miljöaspekter

Miljöpolicy

Samkommunen har en miljöpolicy, som berättar om Optimas avsikter och ställningstaganden i miljöfrågor inklusive åtagande om ständiga förbättringar, förebyggande av föroreningar och följande av lagar.

Utgående från miljöpolicy och konstaterade miljöaspekter utarbetas miljömål med åtgärder som dokumenteras i PRO24 och utförs samt följs upp. Varje mål kopplas till FN:s globala mål för hållbar utveckling och dess delmål. Miljöutredningen görs vartannat år och gjordes under år 2024.

Optima drivs och utvecklas med hänsyn till de förutsättningar som ett hållbart samhälle kräver. Detta innebär att verksamheten ska genomsyras av långsiktighet när det gäller ekologi och ekonomi. Det gör vi för att nuvarande och kommande generationer ska leva i en hälsosam och god miljö.

Systematik och kontinuitet i det dagliga arbetet

- Vi fostrar våra studerande till miljötänkande, hållbar utveckling samt produktion med miljöhänsyn.
- Vi utbildar personal och studerande för bättre avfallshantering.
- Vi minskar användningen av farliga kemikalier och använder miljömärkta produkter då det är möjligt.
- Vi optimerar vår användning av energiresurser.
- Vi ställer miljökrav på våra entreprenörer och leverantörer.
- Vi arbetar med att ständigt förbättra vår miljöprestanda genom uppföljning av våra aktuella och mätbara miljömål.
- Vi uppfyller lagar och andra krav och vill vara ett föredöme i miljöarbetet.
- Vi kommunicerar ut vårt miljöarbete för att påvisa betydelsen och nyttan av våra insatser.

Ansvar

Arbetsgivaren har huvudansvaret för miljöfrågor, men miljöarbetet skall ske i samverkan med medarbetarna. Alla är skyldiga att aktivt delta i det systematiska miljöarbetet genom att uppmärksamma utvecklingsmöjligheter, risker och brister samt ta ansvar för att förebygga direkta och indirekta miljöskador.

Miljöaspekter

Miljöutredning utförs vartannat år och år 2024 utfördes en utredning i enlighet med anvisningen. Utredningen identifierar miljöaspekter, dvs. saker som har en betydande miljöpåverkan i vår verksamhet. I miljöutredningen för år 2024 identifierades 8 miljöaspekter:

- Miljöaspekt 1: Miljöfostran för studerande (innehållande 3 åtgärder)
- Miljöaspekt 2: Upphandlingar (inneh. 2 åtgärder)
- Miljöaspekt 3: Gödselhantering (inneh. 1 åtgärd)

- Miljöaspekt 4: Användningen av växtskydd, dvs. bekämpningsmedel (inneh. 1 åtgärd)
- Miljöaspekt 5: Uppvärmning av fastigheterna (inneh. 1 åtgärd)
- Miljöaspekt 6: Avfallshantering (inneh. 2 åtgärder)
- Miljöaspekt 7: Kemikalier (inneh. 1 åtgärd)
- Miljöaspekt 8: Fordon (inneh. 2 åtgärder)

Utgående från miljöpolicy och konstaterade miljöaspekter har miljömål utarbetats med åtgärder. För alla miljöaspekter har åtgärder vidtagits under år 2025. Åtgärderna finns dokumenterade i PRO24.

Den nationella färdplanen för yrkesutbildningens hållbarhet beskriver hur anordnare av yrkesutbildning i sitt arbete kan bygga upp övergången till ett hållbart samhälle och arbetsliv. Optima har varit med och utformat planen inom ramen för projektet Vaski Färdplanens mål och innehåll beaktas i Optimas miljömål och -åtgärder. Optima är också med i nätverket Kartalla–På Kartan (<https://kartallaverkosto.fi/>) som har som uppgift att implementera färdplanen inom yrkesutbildningen i Finland. Nätverket stöder och synliggör utbildningsanordnarnas och deras kompanjoners roll i hållbarhetsarbetet. Nätverket erbjuder verktyg och utbyte av god praxis, dessutom kan man hitta nya kompanjoner i arbetet mot en hållbarare värld och framtid.

Under året har det inte förekommit miljöfrågor som har en väsentlig inverkan på samkommunens ekonomiska resultat, ställning eller verksamhetsutveckling.

Kolavtryck

Optima gör i början av varje år en kolavtrycksberäkning på basis av föregående års information. Beräkningen omfattar hela scope 1 och 2 samt delar av scope 3. Orsaken till begränsningen inom scope 3 är att arbetsinsatsen med att få in de siffror som behövs för resten av scope 3, inte motsvarar det mervärde som de ger. En kolavtrycksberäkning är inget självändamål utan ska ligga som grund för ändamålsenliga och hållbara åtgärder.

Optimas färskaste kolavtrycksberäkning (5.2.2026) visar att utsläppen för de kategorier vi mäter, har minskat med över hälften från 2273,2 till 1084,7 ton CO₂-ekvivalenter från 2024 till 2025. Och då utgår vi från den s.k. marknadsbaserade beräkningen i scope 2 och 3, som tar hänsyn till specifika avtal när det gäller inköp av energi. Som jämförelse till Optimas utsläpp på 1084,7 ton CO₂-ekv så motsvarar 1 ton CO₂-ekvivalenter ungefär en bilfärd på 5000 km med en medelstor bensinbil.

Inom scope 1 är minskningen en följd av Optimas nya bränsleavtal och att vi för dieselfordon huvudsakligen använder förnybar diesel fr.o.m. 2025.

Inom scope 2 har vi minimerat utsläppen från elanvändningen eftersom Optima inför 2025 ingick ett elavtal för ursprungscertifierad fossilfri el. Därtill minskade totalförbrukningen på inköpt el vid våra fem ägda fastigheter med ca 130 mWh i jämförelse med föregående år. Medan ökningen av utsläppen från användningen av fjärrvärme kan förklaras med en ökad förbrukning på ca 490 mWh samt ändrade utsläppskoefficienter.

Inom scope 3 kan minskningen av utsläppen från livsmedelsprodukter härledas från att Kespros produkter har ett lägre kolavtryck än tidigare år samt att våra inköpsval varit i linje med detta. Ökade utsläpp inom köpta tjänster beror främst på att vi har handlat tjänster för ca 650 000 euro mera 2025 än 2024, och ökningen har främst skett inom kategorin "Byggnad och underhåll av byggnader", där arbetet med Optimas långtids underhålls- och reparationsplaner (PTS/LTP) påverkar.

Minskningen av avfallets avtryck beror dels på en noggrannare intern uppföljning av avfallsmängderna men mest på uppdaterade koefficienter som bl.a. innebär att utsläpp från själva förbränningen av energiavfall inte längre räknas med.

1.8 Andra icke-finansiella risker

Ett register över förtroendevaldas bindningar tillhandahålls i det allmänna datanätet. Alla rapporteringsskyldiga har uppgett sina bindningar under år 2025. Samkommunen har i dokument gällande upphandlingar gett anvisningar för förebyggande av mutor och korruption, bl.a. kring hur gåvor och andra tjänster inte är tillåtna i dessa situationer. Samkommunens direktiv för intern kontroll innehåller bl.a. anvisningar för resor, jäv och datasäkerhet.

1.9 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens inriktning

Risk definieras som osäkerheten huruvida en möjlig händelse kan påverka måluppfyllelse. Risk mäts i termer av konsekvens och sannolikhet. Med riskhantering förstås de organisatoriska aktiviteter och rutiner som är avsedda att hantera de risker och möjliga skador som organisationen kan vålla eller drabbas av.

Riskhanteringen för år 2025 påbörjades våren innan genom uppdatering av SWOT-analysen. I den ingår även att bl.a. definiera risktypen av de olika scenarierna, kopplingen till resultatmål, samt att bedöma framtiden och effekterna på verksamheten. Detta ligger även som grund för uppgörande av resultatmål samt för att bedöma vad som gör basen för internkontroll följande år.

Av de uppställda resultatmålen för år 2025 uppnåddes 5 medan 3 inte uppnådde målnivån (närmare analys i kap. 8.5). Noteras bör att den uppställda målnivån var hög och där målen inte uppnåddes är riktningen rätt och resultatet på en bra nivå.

För arbetet med förbättringsförslag/utvecklingsidéer, avvikelser, det strategiska målarbetet (resultatmål och prestationsmål), observationer, riskbedömningar samt kemikaliehantering använder Optima den webbaserade programtillämpningen PRO24. Upplägget i programtillämpningen för PDCA-metoden (plan-do-check-act) som är en väletablerad metod att driva och strukturera förbättringsarbetet. I förbättringsarbetet definieras tidtabell, ansvarsperson, åtgärdsförslag, vidtagna åtgärder, utvärdering av effekt samt godkännande av respektive observation.

Alla i personalen kan rapportera risker i den dagliga verksamheten i PRO24 enligt följande kategoriseringar:

- Riskhantering utgående från ISO 45001 och 14001:
  - Fysikaliska risker
  - Olycksfallsrisker
  - Fysisk belastning
  - Kemiska och biologiska riskfaktorer
  - Psykosociala belastningsfaktorer
  - Maskinrisker
  - Miljörisker
  - Arbetsmiljörisker

- Riskhantering utgående från ISO 9001 görs genom att identifiera risker och förbättringsmöjligheter i varje processbeskrivning med hjälp av processernas mätare och mål.

Inom riskhanteringen identifieras och bedöms risker utgående från varje viktig process för att förebygga/eliminera/minimera sådant som kan hindra oss från att nå våra mål. Genom bedömning av sannolikhet och konsekvens identifieras de största riskerna varefter de åtgärdas. Åtgärderna dokumenteras och följs upp via nya analyser.

Riskbedömningar av verksamhetsprocesserna utförts årligen av ansvarspersonerna för processerna tillsammans med personal som den ifrågavarande processen berör. År 2025 fanns 13 processbeskrivningar som riskbedömts.

De centrala riskerna i samkommunen kan indelas i strategiska risker, operativa risker, ekonomiska risker och skaderisker. Under år 2025 fortsatte ledningsgruppen att använda det verktyg som tagits fram året innan där man utgående från SWOT-analysen också kopplar ursprunget till risken/iakttagelsen, risktypen, eventuell koppling till resultatmål, framtiden och effekter på verksamheten samt slutsatser eller åtgärdsbehov. På detta sätt är SWOT-analysen, riskbedömningen och prognostiseringen sammanknutna på samma plattform.

En viktig strategisk risk under året gjordes av utfallet av vilka 40 utbildningsanordnare som väljs till försöket med verksamhetsstyrning för åren 2026–2033. Optima prioriterade arbetet med ansökan och fick högsta poäng inom L-området och valdes av undervisnings- och kulturministeriet till försöket med verksamhetsstyrning. Denna risk eliminerades således för år 2026.

Arbetet med de dagliga operativa riskerna hanteras på ett strukturerat och systematiskt sätt i programtillämpningen PRO24. Var och en kan följa med och påverka detta genom att arbetet dokumenteras och följs upp. De mer betydande operativa riskerna är kopplade till de relativt stora fastighetsmassorna som Optima äger och den kommande utvecklingen (detaljplaneändring) av området på Lannäslund. Även cybersäkerhetsrisker utgör en allt större risk då verksamheten blir med digitaliserad och AI-utvecklingen i samhället är hisnande. Fortsättningsvis är tillgång till kompetent och behörig undervisande personal en utmaning även om läget förbättrats under år 2025.

De ekonomiska riskerna är måttliga för närvarande trots att statsandelarna minskade år 2025 jämfört med år 2024. Optima gör igen ett överskott, de långfristiga lånen är blygsamma (obetydlig ränterisk), likviditeten är god och den interna finansieringen är tillräcklig. År 2026 har finansieringssystemet ändrat och Optima har fått ett maximiantal studerandeår som berättigar till finansiering för personer som inte hör till avgiftsfriheten. Detta är en ny ekonomisk risk som organisationen måste förhålla sig till under år 2026.

Försäkringsskyddet går igenom årligen och några smärre justeringar har gjorts för att anpassa skyddsnivån till verksamheten. Samkommunen har anlitat en försäkringsmäklare vid genomgången av försäkringsskyddet och för att rådfråga vid skadefall.

1.10 Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

Geopolitiskt började året uppseendeväckande med bl.a. USA:s operation i Venezuela och spänningarna kring Grönland. Hotbilden i Mellanöstern har förvärrats. Indikatorerna (S&P Global, Macrobond, Kommunfinans) visar på att en moderat tillväxt startar år 2026 globalt sett. I Finland stärks den inhemska efterfrågan men bnp-tillväxten hämmas av en försvagad nettoexport. På bostadsmarknaden har volymerna ökat men prisutvecklingen är fortsatt nedåtgående. En stor volym osåld nyproduktion i förhållande till en liten priskorrigerig på gamla bostäder gör läget utmanande (Kommunfinans 2/2026).

Samkommunen har sju räkenskapsperioder med överskott bakom sig. Nyckeltalen är fortsättningsvis på en bra nivå och det ackumulerade överskottet ökar. Optima samkommun står för närvarande på en stabil ekonomisk grund. Finansieringsbeslutet (statsandelarna) för år 2026 var 0,2% högre än det budgeterade så till den del är utsikterna stabila för år 2026. Statsandelarna för år 2026 utgör 89,7% av de budgeterade intäkterna.

Budgeten för år 2026 visar ett årsbidrag på drygt 1,2 miljoner euro vilket bättre än år 2024. Optima budgeterar med ett överskott på 102 000 euro för räkenskapsperioden.

Yrkesutbildningen håller på att förändras när försöket med verksamhetsstyrning, finansieringsmodellen och stödet för lärande förnyas träder i kraft år 2026.

Beträffande försöket med verksamhetsstyrning handlar år 2026 till största del om planering och förhandling med undervisnings- och kulturministeriet. Några betydande ändringar i verksamheten kommer inte försöket med verksamhetsstyrning att ge upphov till under det första året.

Den ny finansieringsmodellen och de verktyg som utvecklats för att administrera den gör det enklare för utbildningsanordnarna att prognostisera statsandelarna. Det nya finansieringssystemet uppmuntrar till att utbilda personer som tillhör avgiftsfriheten (s.k. läropliktiga) och eftersom det på Optimas huvudsakliga upptagningsområde relativt sett finns många personer som omfattas av avgiftsfriheten, är Optima till denna del i ett gynnsamt läge.

2 Redogörelse för hur samkommunens interna tillsyn har ordnats

Den interna tillsynen har i uppgift att säkerställa att samkommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att de uppgifter som ligger till grund för besluten är tillräckliga och tillförlitliga och att man följer bestämmelserna i lag, myndighetsföreskrifter och de olika organens beslut samt att tillgångar och resurser tryggas. Den interna tillsynen skall förverkligas som en del av samkommunens lednings-, planerings- och styrningspraxis.

I verksamhetsberättelsen redogörs för hur den interna tillsynen och den riskhantering som ingår i denna har ordnats i samkommunen, huruvida man observerat brister i kontrollen under den avslutade räkenskapsperioden och på vilket sätt man har för avsikt att utveckla den interna tillsynen.

Redovisningsskyldiga är enligt kommunallagen ledamöterna i organen samt de ledande tjänsteinnehavarna inom organets uppgiftsområde. En redovisningsskyldig ledande tjänsteinnehavare har särskilt ansvar för utformandet av den interna tillsynens uppbyggnad och den interna tillsynens kontinuitet inom sitt uppgiftsområde.

Revisionens målsättning är att kontrollera att den interna tillsynen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt. Samkommunstyrelsen ansvarar ytterst för ordnandet av den interna tillsynen. Alla de organ och tjänsteinnehavare som beviljats befogenhet att disponera över samkommunens tillgångar och som fungerar som myndigheter för genomförandet, ansvarar för den interna tillsynen.

Samkommunen har ett direktiv för intern kontroll som är godkänt av samkommunstyrelsen. Samkommunstyrelsen uppdaterade direktivet under år 2024.

För ledning av verksamheten har utarbetats verksamhetsprocesser för de mest centrala processerna i verksamheten såväl inom undervisningen som stödfunktionerna. Här till har utarbetats manualer för centrala uppgiftshelheter (t.ex. HR) och programtillämpningar. Dessa utvärderas och uppdateras årligen.

I kapitel 1.9 redogörs för riskhanteringen och hur åtgärder hanteras, analyseras och dokumenteras i programtillämpningen PRO24.

På basen av riskbedömning har externt finansierat utvecklingsarbete (projektverksamhet) utgjort föremål för intern kontroll under år 2025, i enlighet med samkommunstyrelsens beslut 17.12.2024, § 67. Redogörelse över utvärderingen har tillställts samkommunstyrelsen 12.2.2026. Sammanfattningsvis kan konstateras att den långa erfarenhet som finns i organisationen av att bedriva projekt gör att det genom åren utvecklats rutiner och system som utgör en bra bas för att resultatrikt bedriva denna typ av verksamhet. En viktig framgångsfaktor är personalens engagemang för att nå effekt. Några större risker identifierades inte men några mindre justeringar uppföljningsarbetet gav utvärderingen upphov till.

Optimas verksamhet är kvalitetscertifierad enligt kvalitetsstandard ISO 9001. Årligen görs interna och externa kvalitetsrevisioner enligt standarden. Planen för den interna kvalitetsrevisionen år 2025 godkändes av samkommunstyrelsen 17.12.2024. Den interna kvalitetsrevisionen hölls under två dagar i januari 2025. Rapport över den interna kvalitetsrevisionen har behandlats i samkommunstyrelsen 12.2.2026. Vid revisionen identifierades sju förbättringsförslag på operativ nivå. Dessa har förbättringsförslag har förts in i PRO24 och åtgärder har vidtagits, dokumenterats och följs upp.

Extern kvalitetsrevision utfördes av Bureau Veritas under tre dagar i april 2025. Vid kvalitetsrevisionen noterades varken några större eller mindre avvikelser från kvalitetsstandarderna. Kvalitetscertifieringen bibehölls således för Optima samkommun.

Som en standardrutin och en del av den interna kontrollen görs en månatlig uppföljning av de årliga fastställda resultatmålen och prestationsmålen i programtillämpningen PRO24. Dessa resultatmål är härledda från visionen och de långsiktiga resultatmålen. Varje resultatmål har en eller flera mätare. Resultaten finns under punkt 8.5 av vidtagna åtgärder och analyser.

Riskbedömningar av arbetsmiljöerna görs kontinuerligt, minst vartannat år. För uppdagade brister görs åtgärdsplaner som förs in i PRO24. Åtgärderna efterföljs och utvärderas.

Sedan år 2021 har kvartalsvisa verksamhets- och ekonomigenomgångar hållits med ansvarspersoner, där identifierade brister/risker och utvecklingsåtgärder behandlas. Denna verksamhet har fortsatt under år 2025. Under genomgångarna har fokus riktats till sådant som inverkar på samkommunens finansiering som bl.a. studerandevolymen, uppföljning av studerandeår och prestationer, enkäter, plan för bedömning av kunnskap och karriärplaner.

Inom ekonomiförvaltningen har såväl samkommunens ledning som rektorerna och övriga verksamhetsansvariga tillgång till daglig uppföljning av det ekonomiska läget. Inom ramen för verksamhetssystemet granskas och förbättras olika verksamhetsrutiner och anvisningar kontinuerligt.

Ledningsgruppen har en årsklocka som grund för sitt arbete. Årsklockan innehåller bl.a. ärenden som är direkt kopplade till kvalitetssystemet. Månatligen behandlas kvalitetsfrågor utgående från ISO certifieringen.

3 Räkenskapsperiodens resultatanalys och finansiering av verksamheten

I resultaträkningen beskrivs hur räkenskapsperiodens resultat och ekonomiska ställning har uppkommit och i finansieringsanalysen hur verksamheten har finansierats. Vardera har till uppgift att visa om samkommunens finansiering har varit tillräcklig.

3.1 Resultaträkning och nyckeltal

Av verksamhetsbidraget, årsbidraget och räkenskapsperiodens resultat framkommer om de inkomster som periodiserats på räkenskapsperioden räcker till för de periodiserade utgifterna.

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTATANALYS

Resultaträkning och nyckeltal

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2025	Bokslut	Bokslut
1000 €	2025	2024
Verksamhetens intäkter	19 567	19 509
Statsandelar	17 111	17 383
Övriga intäkter	2 456	2 126
Förändring av produktlager		
Verksamhetens kostnader	-18 246	-17 895
Verksamhetsbidrag	1 321	1 614
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	55	35
Övriga finansiella intäkter	28	2
Räntekostnader	-29	-56
Övriga finansiella kostnader	-3	-3
	51	-21
Årsbidrag	1 372	1 593
Avskrivningar	-1 170	-1 150
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		
Räkenskapsperiodens resultat	202	444
Ökning/minskn av avskrivn.diff.	79	79
Ökning/minskn.av inv.res.		
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	281	523

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL	2025	2024
Förverkligat antal studerandeår	1231	1159
* genom utbildningsavtal	1028	945
* genom läroavtal	203	214
Antal avlagda helexamina	434	496
* grundexamen	336	323
* yrkesexamen	38	103
* specialyrkesexamen	0	0
* Hux	41	49
* Telma	19	21
Verks.intäkter/verks.kostnader (%)	107,2 %	109,0 %
Årsbidrag/avskrivningar (%)	117,2 %	138,6 %
Avskrivningar/verks.intäkter (%)	6,0 %	5,9 %

Den statliga finansieringen uppgick till 17 111 000 euro vilket är 272 000 euro mindre i förhållande till föregående år. Den statliga finansieringen uppgår till 87,4% av de sammanlagda verksamhetsintäkterna, andelen är knappt 2 procentenheter lägre jämfört med föregående år.

Personalkostnadernas andel av de totala verksamhetskostnaderna är 68,9 % jämfört med 68,0 % föregående år. Totalsumman för personalkostnaderna uppgår till 12,567 milj. euro.

Köptjänsterna ökade med 10,8% eller 240 000 euro år 2025 och deras andel av de totala verksamhetskostnaderna uppgår till 12,2% (11,1%). Totalsumman för köptjänsterna uppgår till 2 234 000 euro. Ökningen är kopplad till experttjänst för fastighetsskatteutredning och har en motsvarande ökning av övriga verksamhetsintäkter.

Köp av material och förnödenheter utgör 13,2% (14,5 %) av de totala verksamhetskostnaderna, beloppet är 193 000 euro lägre än under fjolåret. Totalsumman för köp av material och förnödenheter uppgår till 2 404 000 euro.

Understöd och bidrag samt övriga verksamhetskostnader: Hyror, fastighetsskatter, studiesociala förmåner m.m. utgör 5,7% (6,2 %) av de totala verksamhetskostnaderna. Totalsumman för kostnaderna uppgår till 1 042 000 euro.

Verksamhetsbidraget, som visar resultatet från den egentliga verksamheten, är 1 321 000 euro, vilket är 293 000 euro sämre än föregående års verksamhetsbidrag.

Årsbidraget, som är resultatet efter att ränteintäkter och -kostnader beaktats, uppgår till 1 372 000 euro och visar den interna finansiering som kan användas för investeringar, placeringar och amorteringar av lån. Årsbidraget har försämrats med 222 000 euro.

Räkenskapsperiodens resultat är 202 000 euro. Resultatet belastas av de planliga avskrivningarna på 1 170 000 euro.

Efter avskrivningsdifferenserna på 79 000 euro gör samkommunen ett överskott på 281 000 euro för räkenskapsperioden, vilket är 242 000 euro sämre än föregående år.

Sammandrag av resultatet

Nedan jämförs bokslutsutfallet år 2025 med utfallet år 2024, utgående från resultaträkningen.

Intäktsutvecklingen 2024–2025, bokslutsjämförelse

1000 €	BS-24	BS-25	differens	diff. %
Statsandelar	17 383	17 111	-272	-1,6
Försäljningsintäkter	1 280	1 382	102	7,4
Avgiftsintäkter	13	45	32	70,4
Understöd och bidrag	502	541	39	7,1
Övriga verksamhetsintäkter	331	488	157	32,2

År 2025 var det sista året den statliga finansieringen av yrkesutbildningen baserade sig på målinriktade studerandeår uppdelad i följande förhållande; basfinansiering 70% (studerandeår), prestationsfinansiering 20% (avlagda examen och examensdelar) och genomslagsfinansiering 10% (studerandes placering och sysselsättning samt resultat i den nationella studerande- och arbetslivsresponsen). Den statliga finansieringen för yrkesutbildning som Optima erhöll för år 2025 var 272 000 euro lägre än för år 2024.

Alla intäktsslag, förutom statsandelarna, har ökat under år 2025. De minskade statsandelarna är en följd av regeringens inbesparingsåtgärder som riktats till andra stadiets yrkesutbildning (nettoeffekt ca 100 miljoner euro)

Kostnadsutvecklingen 2024–2025, bokslutsjämförelse

1000 €	BS-24	BS-25	differens	diff. %
Löner och arvoden	-10 231	-10 497	-265	2,5
Pers.bikostnader	-1 960	-2 070	-110	5,3
Köp av tjänster	-1 994	-2 234	-240	10,8
Material, förnödenheter och varor	-2 596	-2 404	193	-8,0
Understöd och bidrag	-182	-166	16	-9,6
Övriga verksamhetskostnader	-932	-876	56	-6,4

Personalkostnaderna ökade med 265 000 euro jämfört med föregående år. Även lönebikostnaderna steg och ökade med 110 000 euro. Antalet anställda ökade liksom antalet årsverken jämfört med föregående verksamhetsår. Antalet anställda jämförs utgående från situationen 31.12. Budgeten för personalkostnader förverkligades till exakt 100%.

Beträffande *Köp av tjänster* ökade kostnader med knappt 11%, ökningen är kopplad till en motsvarande icke budgeterad intäkt (återbäring av fastighetsskatt), medan *köp av material, understöd och bidrag* samt *övriga verksamhetskostnader* minskade i förhållande till föregående år.

Ränteintäkterna ökade tack vare en tidsbunden deposition på räntekonto, vilket gav en bra avkastning i förhållande till risken. Härtill erhöles ränta på det belopp som skattemyndigheten innehållit felaktigt, vilket ökade de övriga finansiella intäkterna. Denna intäkt är av engångskaraktär. Räntekostnaderna minskade klart till följd av lägre ränta på det långfristiga lånet.

Årsbidraget bör vara större än avskrivningarna för att den egna finansieringen skall räcka till, dvs. årsbidragets andel av avskrivningarna borde vara mer än 100 %. Förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna år 2025 var 117,2 %. De planerliga avskrivningarna för år 2025 är 20 000 euro högre än år 2024. Avskrivningarna för år 2025 uppgår till 1 170 000 euro.

Efter avskrivningsdifferens 79 000 euro uppvisar samkommunen ett överskott för år 2025 på 281 200 euro, vilket ökar på det egna kapitalet i balansen. År 2024 uppgick överskottet till 523 100 euro.

Resultatet i förhållande till budgeten analyseras i kapitel 8.

3.2 Finansiering av verksamheten

Grunderna för finansiering av yrkesutbildning

Utbildningsanordnarnas statliga finansiering för finansåret utgår från det anslag för yrkesutbildning som tilldelas undervisnings- och kulturministeriet i statsbudgeten. Finansieringsdelarna är basfinansiering, prestationsfinansiering och genomslagsfinansiering. Summan pengar som de olika finansieringstyperna genererar är beroende av statsanslaget för yrkesutbildning i statsbudgeten samt hur många studerandeår och hur mycket prestationer som presteras totalt på nationell nivå. Samt hur studerande som avlagt examen placerar sig i arbetsliv eller vidarestudier och resultatet i den nationella studeranderesponsen och den nationella arbetslivsresponsen.

Det nuvarande finansieringssystemet reformerades under år 2025 och från år 2026 beviljas statsandelarna enligt ett annat system.

Basfinansiering

Basfinansieringen utgår från det fastslagna minimiantal studerandeår som anges i anordnartillståndet och garanterar en grundfinansiering för utbildningsanordnaren. Minimiantalet för Optimas del är numera 1164 studerandeår, varav högst 126 får användas för utbildningar inom krävande särskilt stöd. Utöver dessa studerandeår kan utbildningsanordnarna för finansåret ansöka om tillägg till studerandeåren för olika ändamål (såväl ospecificerade som direkt riktade) samt om behovsprövad höjning av basfinansieringen. Minimiantalet studerandeår plus eventuella beviljade tillägg i studerandeår utgör tillsammans det målinriktade antalet studerandeår. År 2025 riktades stora inbesparingskrav till andra stadiets yrkesutbildning. Optima samkommun erhöil finansiering för endast 1121 målinriktade studerandeår i det egentliga prestationsbeslutet.

En del av basfinansieringen delas ut via ansökan under finansåret. Detta sker genom s.k. tilläggsprestationsbeslut och rättelsebeslut. Avsikten är att man under året ska kunna svara på akuta och oförutsedda utbildningsbehov. Under finansåret kan efter ansökan även en höjning av basfinansieringen beviljas av särskilda skäl som hänför sig till utbildningsanordnarens verksamhet. Optima har beviljats 16 000 euro för att öka och

utveckla utbildningen för arbetsplatshandledare. Härtill har Optima beviljats i slutet av verksamhetsåret beviljats finansiering för ytterligare 10 målinriktade studerandear uppgående till 109 772 euro.

Basfinansieringen för år 2025 uppgick till 12 416 134 euro (12 454 472 €).

Prestationsfinansiering

Prestationsfinansieringen utgjorde 20 % av den totala finansieringen för yrkesutbildningen. Prestationsfinansieringen baseras på avlagda examen och examensdelar – finansieringen ska styra och uppmuntra till att effektivisera lärprocesserna och avläggande av examen och examensdelar enligt målsättningarna. Prestationerna poängsätts enligt typ av examen, tidigare examen och kostnadsgrupp. Studerande inom krävande särskilt stöd omfattas inte av prestationsfinansieringen. Prestationsfinansieringen uppgick till 3 104 983 euro (3 210 694 €).

Genomslagsfinansiering

En del av genomslagsfinansieringen fördelas enligt den nationella arbetslivsresponsen. Fördelningen av genomslagsfinansieringen för år 2025 baserar sig på enkätsvar från studerande och enkätsvar från arbetslivet samt svarsprocenten på dessa enkäter och svarens nivå (skala 1–5). Studerande inom krävande särskilt stöd omfattas inte av genomslagsfinansieringen. Genomslagsfinansieringen uppgick till 1 590 045 euro (1 701 325 €) och minskade obetydligt.

Finansieringsbeslut

Information gällande studerandear, prestationer och sysselsättning samlas in av undervisnings- och kulturministeriet via den nationella databasen Koski och via Statistikcentralen.

Övrig finansiering

Medlemskommunerna finansierar inte samkommunens drifts- eller investeringskostnader. Den övriga finansieringen av verksamheten år 2025 var 12,6 % (2024: 10,9 %).

3.3 Finansieringsanalys och nyckeltal

FINANSIERINGSANALYS		
1000 €	2025	2024
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 372	1 593
Extraordinära poster		
Korrektivposter	0	0
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-738	-649
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	663	944

Kassaflödet för finansieringens del

Förändringar i lånebeståndet	-200	-200
Ökning av långfristiga lån	0	
Minskning av långfristiga lån	-200	-200
Förändring av kortfristiga lån	0	0
Ökning av kortfristiga lån	0	
Förändringar i eget kapital	284	
Övriga förändringar av likviditeten	-263	196
Förändringar av förvaltade medel och kapital	-1	-5
Förändringar av omsättningstillgångar	7	-6
Förändring av fordringar	-25	-57
Förändring av räntefria skulder	-244	265
Kassaflödet för finansieringens del	-179	-4

Förändring av likvida medel	484	941
Likvida medel 31.12	3 417	2 933
Likvida medel 1.1	2 933	1 992

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL	2025	2024
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år (1000 €)	4580	2084
Intern finansiering av investeringarna	186 %	245 %
Låneskötselbidrag	6,1	6,4
Likviditet (kassadagar)	65	57

Finansieringsanalysen beskriver samkommunens totalekonomi. Penningströmmarna uppdelas i kassaflödet av den egentliga verksamheten och kassaflödet av finansiella händelser. Summan av dessa visar det totala kassaflödet. Ett positivt kassaflöde ökar samkommunens egna tillgångar.

Samkommunens **totala kassaflöde**, dvs. förändringen av kassamedel, var år 2025, 484 000 euro.

Investeringarnas interna finansieringsgrad, 186 %, visar att årsbidraget räckte till för att finansiera investeringarna.

Låneskötselbidraget uppgick till 6,1. Låneskötselbidraget visar om den interna finansieringen räcker till för räntor och amorteringar på främmande kapital. De internt tillförda medlen räcker till för skötseln av lånen om nyckeltalets värde är 1 eller större. Förmågan att sköta lånen är god när nyckeltalets värde överstiger 2, tillfredsställande när nyckeltalet är 1—2 och svag när nyckeltalets värde understiger 1.

Under år 2025 har inte några långfristiga lån upptagits och några kassalån finns inte.

Likviditeten uttrycks i kassadagar. Nyckeltalet anger hur många dagars kassautbetalningar som kan täckas med samkommunens likvida medel. Till likvida medel räknas finansiella värdepapper samt kassa- och banktillgodohavanden.

Antalet likviditetsdagar vid årets slut var 65, nyckeltalet har förbättrats.

Med hjälp av nyckeltalet **Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år** för bokslutsåret och de fyra föregående åren kan man följa upp självfinansieringen av investeringar under en längre tid. Självfinansieringskravet uppfylls om det sammanräknade kassaflödet från de olika åren är positivt i bokslutet för det senast avslutade räkenskapsåret. Verksamhetens och investeringarnas sammanräknade kassaflöde från de olika åren bör inte konstant ligga på minus.

BALANSENS NYCKELTAL	2025	2024
Soliditet (%) = (eget kapital + frivilliga reserveringar + avskrivningsdifferens) / (totalkapital - erhållna förskott)	81 %	80 %
Grundkapital (1000 €)	7 983	7 983
Grundkapitalandel (%) = grundkapital/ (totalt kapital - erhållna förskott)	36 %	37 %
Akkumulerat överskott (1000 €)	8 976	8 411
Relativ skuldsättningsgrad (%) = (främmande kapital - erhållna förskott) / verksamhetens inkomster	16,9 %	18,4 %
Lån och hyresansvar 31.12 =främmande kapital - (erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar	2 546	2 727
Lånestock (1000 €)	900	1 100
Egna lån för finansieringen av investeringar (1000 €)	700	900
Likviditetslån (1000 €)	0	0
Övriga kortfristiga lån (1000 €)	200	200
Lån som höjer grundkapital (kommunernas, 1000 €)	0	0

Med balansräkningens nyckeltal beskrivs finansieringsstrukturen i samkommunen, dvs. kapitalets fördelning mellan främmande kapital och eget kapital.

Soliditeten mäter samkommunens förmåga att bära underskott och dess kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt.

Samkommunens soliditetsgrad är 81 %, vilket är aningen bättre än året innan.

En genomsnittlig soliditetsgrad på 70 procent kan anses vara ett eftersträvansvärt mål inom den kommunala ekonomin. En soliditetsgrad på 50 procent eller mindre innebär att kommunen har en betydande skuldbörda. I de samkommuner där det finns mycket medel att förmedla kan soliditeten vara betydligt lägre.

Den relativa skuldsättningsgraden, 16,9%, visar hur stor del av driftintäkterna som skulle behövas för att betala tillbaka det främmande kapitalet. Nyckeltalet har förbättrats med 1,5 procentenheter jämfört med föregående år. Ju lägre värde nyckeltalet har, desto bättre möjligheter har samkommunen att klara av återbetalningen av skulder genom intern finansiering.

Grundkapitalets andel av balansens slutsumma var 36 % vid årets slut, och det **ackumulerade överskottet** ligger på 8,976 milj. euro efter att överskottet i resultaträkningen år 2025 har förts till balansen. Det ackumulerade överskottet ökar jämfört med det föregående året.

Akkumulerat överskott (underskott) utvisar i vilken mån samkommunen har ackumulerat överskott som kan användas under kommande år eller ackumulerat underskott som måste täckas under de kommande åren.

Med **lånestock** avses främmande kapital som samkommunen betalar ränta på. Samkommunens lånestock uppgår till 0,9 milj. euro, bestående av långfristiga lån från finansieringsinstitut (0,7 milj. euro), kortfristiga lån från finansieringsinstitut (0,2 milj. euro).

5 Totala inkomster och utgifter

INKOMSTER			UTGIFTER		
1000 €	2025	2024	1000 €	2025	2024
Verksamhet			Verksamhet		
Verksamhetsintäkter	19 567	19 509	Verksamhetskostnader	18 246	17 895
Ränteintäkter	55	35	Räntekostnader	29	56
Övriga finansiella intäkter	28	2	Övriga finansiella kostnader	3	3
Extraordinära intäkter					
Korrektivposter					
Investeringar			Investeringar		
Inkomster från försäljning av tillgångar bland bestående aktiva	29		Investeringsutgifter	737	649
Finansieringsverksamhet			Finansieringsverksamhet		
Ökning av eget kapital	283	0	Förändring av långfristiga lån	200	200
			Minskning av kortfristiga lån	0	0
Totala inkomster	19 962	19 546	Totala utgifter	19 215	18 803

6 Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

6.1 Dotterbolaget OptimaPlus Ab

Koncernbokslutet har sammanställts av ett dotterbolag, OptimaPlus Ab. Bolaget ägs till 100 % av samkommunen.

Dotterbolaget styrs av koncerndirektiv samt av koncernledningen och de anvisningar denna ger.

Samkommunstyrelsen har under år 2025 för perioden 1.1-6.10.2025 representerats i OptimaPlus styrelse av Camilla Wikman och Sami Koskinen och för perioden 7.10-31.12.2025 av Mikael Snellman och Sami Koskinen. Övriga styrelsemedlemmar har varit samkommunens rektor för utbildningstjänster Ann-May Pitkäkangas (styrelseordförande), rektor för lärande Anna-Lena Forsman samt Fredrik Sandelin (Jakobstadsnejdens utvecklingsbolag Concordia) som representant för arbetslivsorganisationerna.

Bolagets verksamhetsområde är att ordna och tillhandahålla arbetskraftspolitiska utbildningstjänster, trafik- och logistikrelaterade utbildningar samt övriga utbildnings- och konsulttjänster. Bolaget kan tillhandahålla andra arbetslivstjänster.

Verksamhetsåret 2025 har för OptimaPlus varit utmanande. Personalresurs för hantering och skötsel av kundkontakter och kundrelationer minskade från juni 2025. Vd övergick till tjänst hos annan arbetsgivare i slutet av augusti. Styrelsen för dotterbolaget utsåg styrelseordförande att fungera som tf. vd och företräda bolaget samt ansvara för den operativa verksamheten under perioden 31.8-31.12.2025. Denna minskning i personalresurs innebar att bolaget behövde både utvärdera och göra prioriteringar i verksamheten, speciellt under hösten 2025. Stort fokus har legat på anordnande av certifikatutbildningar, vilka under många års tid utgjort stommen i bolagets verksamhet. Under hösten 2025 gjorde tf. vd en stor insats i att besöka kunder och tillsammans med kunderna kartlägga utbildnings- och kompetensutvecklingsbehov. Denna åtgärd fick positiv respons av kunderna och ledde också till att en del nya skraddarsydda utbildningar planerades och erbjöds under 2025. En del av besöken omfattade nya kunder.

Jakobstadsregionens sysselsättningsområde inledde sin verksamhet 1.1.2025. Under tidigare år har NTM-centralen finansierat 1–2 arbetskraftsutbildningar där OptimaPlus fungerat som tjänsteleverantören. Volymen i dessa arbetskraftsutbildningar har fr.o.m. 1.1.2025 minskat kraftigt. Under året har bolaget ordnat av Jakobstadsregionens sysselsättningsområde finansierade Utbildningsprövningar och Karriärträningar/Uravalmennukset, men logistikutbildningar som under tidigare verksamhetsår genererat ca 15 % av omsättningen fanns inte i sysselsättningsområdets upphandlingsportfölj. Under verksamhetsåret har bolaget ordnat rekryteringsutbildning.

Bolagets styrelse jobbade under året i enlighet med den år 2023 framtagna strategin mot värderingarna, missionen och visionen år 2028. Under verksamhetsåret har styrelsen jobbat mot den året innan framtagna årsklockan för att konkretisera och schemalägga verksamheten kring styrelsearbetet under hela året.

Kvartalsvis har hållits strategigenomgång och avstämning med personalen samt med ägarrepresentanter. Under året har bolaget månatligen analyserat verksamheten mot de resultatmål som blivit uppställda för år 2025.

Resultatmålen har uppgjorts utgående från följande kategorier; Kunder, Produkter/tjänster/utbud, Utveckling/tillväxt, Ekonomi och Personal. Det kan konstateras att prestationerna för att uppnå resultatmålen över lag har varit positiva och steg i rätt riktning inom många fokusområden har tagits, men minskningen i personalresurserna har bidragit till att resultatmålen för verksamhetsåret 2025 inte varit möjliga att nå.

Under verksamhetsåret har bolaget hållit 273 utbildningar och kurser. Antalet kursdeltagare var totalt 4789. Genomsnittligt deltagarantal per kurs blev därmed 17,5 personer, vilket är något över målsättningen. Trots att antalet utbildningar och kurser varit färre än verksamhetsåret 2024 (296 utbildningar och kurser), har bolaget också lyckats nå målsättningen med antalet deltagare totalt under verksamhetsåret 2025. Som en del av kvalitetsuppföljning och kvalitetssäkring av kursverksamheten använder bolaget sig av en mobil och elektronisk kursutvärdering som är en obligatorisk del av utbildningsdagen. Kursutvärderingen visar på mycket goda resultat både när det gäller utbildare, utbildningstjänster och kundhantering, kundservice samt praktiska arrangemang.

Utvärdering av målsättningar

Målsättning	Område	Mätare	Utfall
Kunder	Kundnöjdhet	NPS minst 60	Ej uppnått
Ekonomisk	Avkastning på investerat kapital	30 %	Uppnått
Verksamhet	Utbud av tjänster och deltagare	Enligt bolagets målsättning för antal kursdeltagare, kurser och täckningsgrad.	Uppnått
Verksamhet	Tillväxt	Enligt bolagets målsättning för utveckling och tillväxt	Ej uppnått

6.2 Koncernbokslutet med nyckeltal

6.2.1 Koncernresultaträkning

KOMMUNKONCERNENS RESULTATRÄKNING		
1.1.-31.12.2025	2025	2024
1000 euro		
Verksamhetens intäkter	20 103	20 093
Förändring av produktlager		
Verksamhetens kostnader	-18 763	-18 464
Verksamhetsbidrag	1 340	1 630
Finansiella intäkter och kostnader	49	-23
Ränteintäkter	56	35
Övriga finansiella intäkter	28	2
Räntekostnader	-31	-58
Övriga finansiella kostnader	-3	-3
Årsbidrag	1 388	1 607
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 170	-1 150
Avskrivningar enligt plan	-1 170	-1 150
Extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter/kostnader	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	218	457
Bokslutsdispositioner		
Inkomstskatter		
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	218	457

KONCERNRESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL		
	2025	2024
Verksamhetsintäkter / verksamhetskostnader (%)	107,1 %	108,8 %
Årsbidrag / avskrivningar (%)	118,6 %	139,8 %

6.2.2 Koncernens finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS FÖR SAMKONKORNEREN		
	2025	2024
1000 €		
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 388	1 607
Korrektivposter		
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-738	-649
Finansieringsandelar	25	
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	3	
Extraordinära poster		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	679	958
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	-200	-200
Minskning av långfristiga lån	-200	-200
Ökning av långfristiga lån		
Förändring av kortfristiga lån		
Ökning av kortfristiga lån		
Förändringar i eget kapital	284	
Övriga förändringar av likviditeten	-326	215
Förändringar av förv.medel o. kapital	-1	-5
Förändringar av oms.tillgångar	7	-6
Förändring av fordringar	-12	-82
Förändring av räntefria skulder	-320	308
Kassaflödet för finansieringens del	-242	15
Förändring av likvida medel		
	437	973
Likvida medel 31.12	3 535	3 098
Likvida medel 1.1	3 098	2 125
FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL		
	2025	2024
Intern finansiering av investeringar (%)	188 %	248 %
Låneskötselbidrag	6,1	6,5
Likviditet (kassadagar)	69	61

6.2.3 Koncernbalansräkning

KOMMUNKONCERNENS BALANSRÄKNING 31.12.2025					
AKTIVA	2025	2024	PASSIVA	2025	2024
1000 €					
A BESTÄENDE AKTIVA	17 312	17 773	A EGET KAPITAL	17 929	17 427
I Immateriella tillgångar	17	6	I Grundkapital	7 983	7 983
1 Immateriella rättigheter	17	6	V Överskott från tidigare år	9 728	8 987
II Materiella tillgångar	17 244	17 719	VI Räkenskapsperiodens över/underskott	218	457
2 Byggnader	15 296	15 871	Minoritetsandelar		
3 Fasta konstruktioner och anläggning	444	488	B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		
4 Maskiner och inventarier	1 504	1 361	1 Avskrivningsdifferens		
5 Övriga materiella tillgångar			2 Reserver		
6 Pågående nyanläggningar			D FÖRVALTAT KAPITAL	786	727
III Placeringar	51	49	2 Donationsfondernas kapital	786	727
1 Aktier och andelar	51	49	E FRÄMMANDE KAPITAL	3 538	3 995
B FÖRVALTADE MEDEL	743	683	I Långfristigt	700	900
2 Donationsfondernas särskilda täckning	743	683	2 Lån från fin.institut o förs. anst.		
C RÖRLIGA AKTIVA	4 197	3 691	3 Lån från offentliga samfund	700	900
I Omsättningstillgångar	134	141	II Kortfristigt	2 838	3 095
1 Material och förnödenheter	134	141	2 Lån från fin.institut o förs. anst.		
2 Varor under tillverkning			3 Lån från offentliga samfund	200	200
II Fordringar	528	453	5 Erhållna förskott	147	310
Fordringar, kortfristiga	528	453	6 Skulder till leverantörer	884	1 027
1 Kundfordringar	224	219	7 Övriga kortfristiga skulder	305	328
3 Övriga fordringar	220	165	8 Resultatregleringar	1 302	1 230
4 Resultatregleringar	84	69			
II Finansiella värdepapper	1 800	1 300			
IV Kassa och bank	1 735	1 798			
	22 253	22 148		22 253	22 148
KONCERNBALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL					
	2025	2024			
Soliditet (%)	81,1 %	79,8 %			
Relativ skuldsättningsgrad (%)	16,9 %	18,3 %			
Koncernens länestock 31.12. (1000 €)	900	1 100			

7 Åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat

Samkommunstyrelsens förslag till åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat samt bokslutsdispositioner:

Räkenskapsperiodens resultat är 201 766,21 euro.

Efter minskning av avskrivningsdifferenserna, och beaktande av inkomstskatten bildas räkenskapsperiodens överskott enligt följande:

Räkenskapsperiodens resultat	201 766,21
Minskning av avskrivningsdifferenserna	79 434,64
Inkomstskatter	0,00
Räkenskapsperiodens överskott	281 200,85 €

Överskottet överförs till balanskontot ”överskott från tidigare år”.

Budgetutfallet

8 Redogörelse för driftsekonomins utfall och hur målen uppnåtts

8.1 Resultatområden och -ansvar

Direktör Max Gripenberg är utgående från kommunallagen och samkommunens förvaltningsstadga redovisningsskyldig för samkommunstyrelsen för samkommunens verksamhet och ekonomi.

Verksamheten är indelad i tre resultatområden:

- Samkommunens förvaltning, där direktören är ansvarig för fastighetstjänster och matproduktion medan förvaltningschefen Mathias Kass är ansvarig för administrationen och personalchef Linda Granberg ansvarig för personalförvaltningen.
- Utbildningstjänster, ansvarig: rektor Ann-May Pitkäkangas
- Lärande, ansvarig: rektor Anna-Lena Forsman

Vid utvärderingen av budgetens utfall analyseras hur

- a) målsättningarna för verksamheten har uppfyllts
- b) hur de ekonomiska målsättningarna har uppfyllts

De ekonomiska målsättningarna, med andra ord budgetens utfall, visar verksamhetens alla kostnader och intäkter.

Verksamhetsbidraget är bindande mot stämman och visar resultatet av den egentliga verksamheten.

8.2 Utvärdering av Lärandes ekonomi

Resultatområdet Lärande, innefattar alla utbildningar, fördelade på olika team.

LÄRANDE	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
Budgetens utfall 2025	2024	2025	2025	
1000 €				
Verksamhetens intäkter	845	833	909	76
Finansiering av yrkesutbildning				
Övriga intäkter	845	833	909	76
Förändring av produktlager				
Verksamhetens kostnader	-10 579	-10 810	-10 690	120
Verksamhetsbidrag	-9 733	-9 978	-9 782	196

8.3 Utvärdering av utbildningstjänsters ekonomi

Resultatområdet Utbildningstjänster, innefattar funktionerna

- marknadsföring, information och kommunikation
- antagning och studier
- strategier och planering
- studerandeservice

UTBILDNINGSTJÄNSTER	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
Budgetens utfall 2025	2024	2025	2025	
1000 €				
Verksamhetens intäkter	521	523	469	-55
Finansiering av yrkesutbildning				
Övriga intäkter	521	523	469	-55
Förändring av produktlager				
Verksamhetens kostnader	-1 962	-1 847	-2 058	-211
Verksamhetsbidrag	-1 441	-1 324	-1 590	-265

Orsaken till att verksamhetsbidraget är sämre än budgeterat hänför sig till projektverksamheten och att presterade arbetsinsatser (lönekostnader) i projekt inte varit budgeterade på detta ansvarsområde. Att förutse vilka anställda inom vilka kostnadsställen som utför insatser följande år i externt finansierade projekt är utmanande. I budgeten för år 2026 har denna brist åtgärdats.

8.4 Utvärdering av ekonomi och verksamhet för samkommunens förvaltning

Resultatområdet Samkommunens förvaltning, innefattar funktionerna Administration, Ekonomi och personal, Fastighetstjänster samt Matproduktion och uthyrning.

Budgetens utfall 2025	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
SAMKOMMUNENS FÖRVALTNING	2024	2025	2025	
1000 €				
Verksamhetens intäkter				
Övriga intäkter	18 143	17 715	18 189	474
varav:				
* administration, ekonomi och personal	17 421	17 107	17 439	332
* fastighetstjänster	71	71	65	-6
* matproduktion och uthyrning	652	537	684	147
Verksamhetens kostnader	-5 355	-5 337	-5 497	-161
varav:				
* administration, ekonomi och personal	-1 510	-1 516	-1 664	-149
* fastighetstjänster	-2 641	-2 635	-2 616	20
* matproduktion och uthyrning	-1 204	-1 185	-1 217	-32
Verksamhetsbidrag	12 789	12 378	12 691	313
Avskrivningar	-1 150	-1 175	-1 150	25
Enhetens resultat	11 639	11 203	11 542	338

8.5 Utvärdering av målsättningarna

Optima har under året arbetat utgående från följande uppdrag och vision:

Vårt uppdrag är att

- Förbättra regionens yrkeskompetens, svara på kompetensbehoven, utveckla arbets- och näringslivet samt främja sysselsättningen.
- Erbjuda flexibla och effektiva utbildningar, som främjar avläggandet av examina och examensdelar.
- Ge möjlighet att påvisa yrkeskompetens oberoende av hur den förvärvats.
- Lära ut färdigheter för företagande och upprätthållande av arbets- och funktionsförmågan.
- Ordna utbildningar för studerande i behov av krävande särskilt stöd.
- Stöda livslångt lärande och yrkesutveckling samt studerandes utveckling till goda, harmoniska och bildade människor och samhällsmedlemmar.

Optimas uppdrag härleds utgående från lagen om yrkesutbildning 531/2017.

Vår vision är

- Vi växer tillsammans med våra studerande
På Optima får individen utvecklas i en trygg miljö inför arbetslivet eller vidarestudier.
- Vi växer tillsammans med varandra
Personalen får använda och utveckla sina styrkor och sin kompetens för att skapa tillväxt och mervärde för Optimas verksamhet.
- Vi växer tillsammans med arbetslivet och regionen.
Optima är en samlande och drivande kraft som möjliggör tillväxt och säkrar kompetens.

Utgående från uppdraget, visionen, av ledningsgruppen gjord SWOT-analys samt de viktigaste kraven och förväntningarna från intressenterna ställdes följande övergripande mål för Optimas verksamhet år 2025. Resultatmålen styr resultatområdena, och dessas ansvarspersoner ställer prestationsmål för de underlydande branscherna/funktionerna. Här under redogörs för ledningsgruppens analys och vidtagna åtgärder för varje resultatmål.

Vision: Vi växer tillsammans med våra studerande.

På Optima får individen utvecklas i en trygg miljö inför arbetslivet eller vidarestudier.

Resultatmål 1.1: Studerande är nöjda med studierna vid Optima, poängmedeltalet för både studeranderesponsens start- och slutenkät minst 4,5. (mäts mot senast tillgängliga nationella statistik)

Vidtagna åtgärder	Analys	Måluppfyllelse
<p>Genom externt finansierad projektverksamhet har Optima inom projektet Stöd för lärande möjliggjort främjande av gemenskap, studiemotivation, trygghet och inkludering under hela studietiden.</p> <p>En pulsenkät har utvecklats för att regelbundet samla in studerandes respons.</p> <p>Genomförda gemenskapsdagar.</p>	<p>För uppföljningsperioden 1.1-31.12.2025 var poängmedeltalet för nationella studeranderesponsens startenkät 4,18 och för slutenkäten 4,14.</p>	<p>Resultatmålet har inte uppnåtts.</p>

Resultatmål 1.2: Studerande handleds för att avlägga examensdelar och examen enligt den personliga utvecklingsplanen för kunnande och uppskattat examensdatum.

Vidtagna åtgärder	Analys	Måluppfyllelse
<p>Processbeskrivning, manual och instruktioner för PUK (personlig utvecklingsplan för kunnande) har uppdaterats.</p> <p>Utarbetat koncept för plan för avläggande av examensdel för starkare koppling till lär- och bedömningsprocessen.</p> <p>Producerat studerandeöversikt som PowerBI.</p> <p>Implementering och utveckling av den praktiska tillämpningen av den nya PUK-processen har genomförts för att underlätta för studerande att följa med framskridandet i studierna.</p>	<p>Andelen utexaminerade (hel- och delexamen) av de studerande som enligt ursprunglig fastställd studietid planeras bli klara har ökat med 3,1 procentenheter (från 79,0 % till 82,1 %) från 2024 till 2025.</p>	<p>Resultatmålet 2025 har uppnåtts</p>

Resultatmål 1.3: Andelen studerande som har sysselsättning eller fortsätter med studier på tredje stadiet efter avlagd grundexamen är 90 %.

Vidtagna åtgärder	Analys	Måluppfyllelse
<p>Utarbetat och implementerat koncept där arbetslivskoordinatorer gett utökad handledning åt studerande på vägen mot arbetslivet utgående från examensdelars krav, arbetslivets uppgifter och studerandes karriärplan.</p> <p>Samarbetsavtal med Yrkeshögskolan Centria med målsättningen att möjliggöra smidiga övergångar till tredje stadiets utbildning.</p> <p>Studerande erbjuds utbildningshelhet för att förbereda för studier på tredje stadiet.</p>	<p>Andelen studerande som har sysselsättning eller fortsätter med studier på tredje stadiet efter avlagd grundexamen är 82,3 % (statistik från 31.12.2023).</p>	<p>Resultatmålet har inte uppnåtts.</p>

Vision: Vi växer tillsammans med varandra

Personalen får använda och utveckla sina styrkor och sin kompetens för att skapa tillväxt och mervärde för Optimas verksamhet.

Resultatmål 2.1: Social hållbarhet är en återkommande del av utvecklingssamtalet och bidrar till en välmående och delaktig personal.

Vidtagna åtgärder	Analys	Måluppfyllelse
<p>En arbetsgrupp har utarbetat frågor till utvecklingssamtal utgående från föreläsningen kring utvecklingssamtal som ordnades hösten 2024 inom ramen för Strapetsi projektet och utgående från social hållbarhet.</p>	<p>Vi har utformat nya utvecklingssamtalsfrågor utgående från social hållbarhet, utvecklat frågor för Puls-enkät för personalen och tagit i bruk Puls-enkäten. Dessutom visar resultatet på frågan; "Jag är motiverad att</p>	<p>Resultatmålet har uppnåtts.</p>

<p>Utvecklingssamtalen har 2025 hållits utgående från den nya utvecklingssamtalsmallen med fokus på social hållbarhet. Förmän och personal har informerats. Puls-enkätfrågor har utformats utgående från bl.a. resultat från personalenkät 2024 och temat social hållbarhet. Puls-enkäten har också tagits i bruk i slutet av år 2025 och tanken är att använda den i fortsättningen som komplement till personalenkäten som görs vartannat år.</p>	<p>göra mitt arbete bra." resultatet 4,48 (skala 1–5).</p>	
---	--	--

Resultatmål 2.2: En kompetensutvecklingsplan görs årligen för varje ansvarsområde utgående från krav på arbetsuppgifter och framtida kompetensbehov.

Vidtagna åtgärder	Analys	Måluppfyllelse
<p>En arbetsgrupp har under våren 2025 gjort upp en årsklocka för kompetensutveckling inom Optima och arbetet enligt årsklockans tidtabell har påbörjats. Temaområden som är aktuella för hela personalen/större personalgrupper år 2026 har gått igenom och ansvarsområdesvisa kompetensutvecklingsplaner har gjorts i slutet av år 2025.</p>	<p>En årsklocka har upprättats för kompetensutveckling inom Optima samkommun och arbetet enligt årsklockan har påbörjats och strukturen har blivit tydligare. Ansvarsområdesvisa kompetensutvecklingsplaner finns dokumenterade för de flesta ansvarsområdena.</p>	<p>Resultatmålet har uppnåtts.</p>

<p>Kompetensutvecklingsbehovet per ansvarsområde har gått igenom enligt följande temaområden: <i>eget kompetensområde, framtidens arbetsliv, eventuellt samarbete med andra utbildningsanordnare, eventuell internationalisering, arbetssäkerhet, hållbarhet och miljö (också social hållbarhet) samt digitalt kunnande och datasäkerhet.</i></p> <p>Ansvarsområdets kompetensutvecklingsbehov kommer från och med 2026 att vara som grund för utformningen av de individuella kompetensutvecklingsplanerna på ett tydligare sätt.</p>		
--	--	--

Vision: Vi växer tillsammans med arbetslivet och regionen.

Optima är en samlande och drivande kraft som möjliggör tillväxt och säkrar kompetens.

Resultatmål 3.1: Nöjda arbetsplatshandledare i Optimas verksamhetsområde, poängmedeltalet för arbetslivsresponsen minst 4,5.

Vidtagna åtgärder	Analys	Måluppfyllelse
<p>Åtgärder för att säkerställa att alla lärare som har studerande på utbildningsavtal och läroavtal besöker arbetsplatsen åtminstone en gång i samband med</p>	<p>För uppföljningsperioden 1.1-31.12.2025 var poängmedeltalet för arbetslivsresponsen är 4,04.</p>	<p>Resultatmålet 2025 har inte uppnåtts.</p>

<p>yrkesprovsbedömning för en dialog med både studerande och arbetsplatsens representant.</p> <p>Diskussion i teamen kring vikten av att besöka och föra en dialog med de arbetsplatser som har studerande på lärande i arbetslivet, läroavtal.</p> <p>Utarbetat material som fungerar som hjälpmedel och som påminnelse om alla delar som läraren behöver vara involverad i för att handleda en studerande i genomförandet av utbildningen.</p>		
--	--	--

Resultatmål 3.2: Optimas miljöarbete utvecklas i enlighet med de 5 målen i Ansvarsfull och hållbar yrkesutbildning 2030 (Programdokument för den nationella färdplanen för hållbarhet).

Vidtagna åtgärder	Analys	Mål-uppfyllelse
<p>Introduktion till cirkulär ekonomi med tillhörande arbetsmaterial i itslearning för personal inom resultatområdena Lärande och Utbildningstjänster. 2 workshopar har ordnats för personalen kring cirkulär hållbarhet.</p> <p>Inspirationsföreläsning har ordnats för personalen kring social hållbarhet.</p>	<p>Cirkulär ekonomi ingår i Optimas verksamhet. Detta inspirerar till ekosocial bildning, dvs. verksamhet där värderingar, kunskaper, färdigheter och verksamhetssätt förändras så att de är anpassade till hållbar utveckling.</p> <p>Därutöver har Optima 9 miljöåtgärder som har mål utarbetade utgående från de 5 målen i Ansvarsfull och hållbar yrkesutbildning 2030.</p>	<p>Resultatmålet för 2025 har uppnåtts.</p>

Resultatmål 3.3: Optima ingår i undervisnings- och kulturministeriets försök kring förnyad verksamhetsstyrning från år 2026. Syftet är att förbättra utbildningens genomslag och kvalitet samt förenkla tillståndsförfarandet inom yrkesutbildningen. Anordnartillstånden ersätts med försökstillstånd för viss tid, så att anordnaren kan erbjuda examensutbildning med få begränsningar och även examensutbildningar på engelska.

Vidtagna åtgärder	Analys	Måluppfyllelse
<p>Ansökan slutförd och inlämnad 27.3.2025 till UKM</p> <p>Optima erhöll de klart högsta poängen i L-området och placerade sig dessutom som 6:e bästa i hela landet. Optima fick också totalt sett i landet de högsta poängen bland de svenskspråkiga yrkesutbildarna.</p>	<p>Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat Optima samkommun ett försökstillstånd för verksamhetsstyrning inom yrkesutbildningen för tiden 1.1.2026 – 31.12.2033.</p>	<p>Resultatmålet 2025 har uppnåtts</p>

8.5 Resultaträkningsdelens utfall

Tabellen visar hur samkommunens budget förverkligades 2025. Budgeten för år 2025 utgick från ett underskott på 35 000 euro.

BUDGETENS UTFALL SAMKOMMUNEN	Bokslut 2024	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvik.
1000 €				
Verksamhetens intäkter	19 509	19 070	19 567	497
Finansiering av yrkesutbildning	17 383	17 065	17 111	46
Övriga intäkter	2 126	2 005	2 456	451
Förändring av produktlager				
Verksamhetens kostnader	-17 895	-18 003	-18 246	-243
Verksamhetsbidrag	1 614	1 067	1 321	255
Finansiella intäkter och kostn.	-21	-6	51	57
Årsbidrag	1 593	1 061	1 372	311
Avskrivningar	-1 150	-1 175	-1 170	5
Räkenskapsperiodens resultat	444	-114	202	316
Ökning/minskning av avskr.diff.	79	79	79	
Extraordinära poster				
Extraordinära intäkter				
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	523	-35	281	316

Budgetjämförelse, intäkterna:

1000 €	BU-25	BS-25	differens	diff. %
Statsandelar	17 065	17 111	46	1,00 %
Övriga försäljningsintäkter	1 142	1 382	240	1,21 %
Avgiftsintäkter	36	45	9	1,25 %
Understöd och bidrag	592	541	-51	0,91 %
Övriga intäkter	235	488	253	2,08 %
	19 070	19 567	497	1,0 %

Budgetjämförelse, kostnaderna:

1000 €	BU-25	BS-25	differens	diff. %
Löner och arvoden	10 542	10 497	45	1,00 %
Personalbikostnader	2 025	2 070	-45	1,02 %
Köp av tjänster	2 041	2 234	-193	1,09 %
Köp av material	2 310	2 403	-93	1,04 %
Understöd och bidrag	140	166	-26	1,19 %
Övriga verksamhetskostnader	945	876	69	0,93 %
	18 003	18 246	-243	1,0 %

Samkommunens verksamhetsbidrag på 1 321 000 euro blev 255 000 euro bättre än det budgeterade. Verksamhetsbidraget täcker 100 % av avskrivningarna och de finansiella posterna.

De finansiella posterna uppgick till 51 000 euro. Ränteintäkterna ökade jämfört med år 2024.

Avskrivningarna uppgick till 1 170 000 euro, vilket är aningen lägre än det budgeterade.

8.6 Investeringsdelens utfall

INVESTERINGAR	Budget 2025	Bokslut 2025	under(+) / över(-) budgeten
Samkommunens förvaltning			
varav:			
- Placeringar	0	2 449	-2 449
- Fastigheter	430 000	237 937	192 063
- Maskiner och inventarier	468 000	478 596	-10 596
- Övrigt	17 000	18 760	-1 760
OPTIMA TOTALT	915 000	737 742	177 258

Några genomförda investeringar:

- Manuella svarvar
- Fordon (9 personer) anpassad för personer med funktionshinder med lyft
- Laserskärare
- Svetsar
- Reparation av tak

8.7 Finansieringsdelens utfall

FINANSIERINGSBUDGETENS UTFALL	Budget 2025	Bokslut 2025	Avvik.
1000 €			
Kassaflödet i verksamheten			
Årsbidrag	1 061	1 372	311
Korrektivposter			
Kassaflödet för investeringarnas del			
Investeringsutgifter	-915	-738	177
Försäljningsinkomster bland bestående aktiva		29	
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	146	663	517
Kassaflödet för finansieringens del			
Förändringar i lånebeståndet	-200	-200	-249
Ökning av långfristiga lån	0		
Minskning av långfristiga lån	-200	-200	
Förändring av kortfristiga lån	0		
Ökning av kortfristiga lån			
Förändringar i eget kapital		284	
Övriga förändringar av likviditeten	160	-263	273
Kassaflödet för finansieringens del	-40	-178	24
Förändring av likvida medel	106	484	676

8.8 Bindande poster

BINDANDE POSTER	Budget	Bokslut	Avvik.
1000 €	2025	2025	
Bindande mot samkommunstämmorna			
Samkommunens förvaltning			
Verksamhetsbidrag	12 377	12 692	315
Investeringar	915	738	-177
Utbildningstjänster			
Verksamhetsbidrag	-1 324	-1 590	-265
Lärande			
Verksamhetsbidrag	-9 978	-9 782	196

Samkommunens förvaltning har ett verksamhetsbidrag som är 315 000 euro bättre än budgeterat.

Utbildningstjänster har ett verksamhetsbidrag som är 265 000 euro sämre än budgeterat medan det för Lärandes del är 196 000 euro bättre.

8.9 Sammandrag av utfallet

SAMKOMMUNENS EKONOMI	Bokslut	Bokslut	Bokslut
2023-2025, SAMMANDRAG	2023	2024	2025
Finansiering av yrkesutbildning (1000 €)	16 447	17 383	17 111
Förverkligade studerandeår	1 220	1 159	1 231
Avlagda examina	537	496	434
Verksamhetens intäkter totalt (1000 €)	18 477	19 509	19 567
Verksamhetens kostnader (1000 €)	-17 260	-17 895	-18 246
Verksamhetsbidrag (1000 €)	1 217	1 614	1 321
Årsbidrag (1000 €)	1 175	1 593	1 372
Resultat (1000 €)	31	444	202
Över-/underskott (1000 €)	110	523	281
Likviditet (antal dagar)	41	65	65
Grundkapital (1000 €)	7 983	7 983	7 983
Egna långfristiga lån för investeringar (1000 €)	1 100	900	700
Skuldsättningsgrad 1	6 %	5 %	4 %
Lån som höjer grundkap. (kommunernas, 1000 €)	0	0	0
Främmande kapital totalt (1000 €)	1 100	900	700
Skuldsättningsgrad 2 (alla lån)	6 %	5 %	4 %
Soliditet	80 %	80 %	81 %
Investeringar (1000 €)	384	649	738

9 Bokslutskalkyler

9.1 Resultaträkning

1.1. - 31.12.2025	2025	2024
Verksamhetsintäkter	19 567 212,23	19 509 475,95
Statsandelar	17 111 162,00	17 382 979,00
Försäljningsintäkter	1 381 749,77	1 279 715,50
Avgiftsintäkter	45 290,82	13 426,16
Understöd och bidrag	540 774,03	502 155,58
Övriga verksamhetsintäkter	488 235,61	331 199,71
Förändring av produktlager	0,00	0,00
Verksamhetens kostnader	-18 245 909,45	-17 895 470,16
Personalkostnader	-12 567 052,31	-12 191 817,52
Löner och arvoden	-10 496 873,29	-10 231 468,43
Lönebikostnader	-2 070 179,02	-1 960 349,09
Pensionskostnader	-1 748 518,87	-1 701 159,11
Övriga lönebikostnader	-321 660,15	-259 189,98
Köp av tjänster	-2 233 810,21	-1 993 521,48
Material, förnödenheter och varor	-2 403 588,75	-2 596 483,70
Understöd och bidrag	-165 737,83	-181 600,87
Övriga verksamhetskostnader	-875 720,35	-932 046,59
Verksamhetsbidrag	1 321 302,78	1 614 005,79
Finansiella intäkter och kostnader	50 651,00	-20 545,78
Ränteintäkter	55 434,11	35 205,83
Övriga finansiella intäkter	27 655,75	2 338,96
Räntekostnader	-29 130,07	-55 514,13
Övriga finansiella kostnader	-3 308,79	-2 576,44
Årsbidrag	1 371 953,78	1 593 460,01
Avskrivningar enligt plan	-1 170 187,57	-1 149 836,88
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		
Räkenskapsperiodens resultat	201 766,21	443 623,13
Ökn./minskn. av avskrivn.differens	79 434,64	79 434,64
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	281 200,85	523 057,77

9.2 Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS		
	2025	2024
1000 €		
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 372	1 593
Extraordinära poster		
Korrektivposter	0	0
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-738	-649
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	0	0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	663	944
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	-200	-200
Ökning av långfristiga lån	0	
Minskning av långfristiga lån	-200	-200
Förändring av kortfristiga lån	0	0
Ökning av kortfristiga lån	0	
Förändringar i eget kapital	284	
Övriga förändringar av likviditeten	-263	196
Förändringar av förvaltade medel och kapital	-1	-5
Förändringar av omsättningstillgångar	7	-6
Förändring av fordringar	-25	-57
Förändring av räntefria skulder	-244	265
Kassaflödet för finansieringens del	-179	-4
Förändring av likvida medel	484	941
Likvida medel 31.12	3 417	2 933
Likvida medel 1.1	2 933	1 992

9.3 Balansräkning

AKTIVA 31.12.2025	2025	2024
A BESTÄENDE AKTIVA	17 362 435,37	17 823 467,29
I Immateriella tillgångar	17 226,92	5 748,47
1 Immateriella rättigheter	17 226,92	5 748,47
II Materiella tillgångar	17 244 078,34	17 719 037,64
1 Markområden		
2 Byggnader	15 295 784,09	15 870 512,49
3 Fasta konstruktioner och anläggningar	443 856,94	487 966,39
4 Maskiner och inventarier	1 504 437,31	1 360 558,76
5 Övriga materiella tillgångar		
6 Pågående nyanläggningar		
III Placeringar	101 130,11	98 681,18
1 Aktier och andelar	101 130,11	98 681,18
B FÖRVALTADE MEDEL	743 278,85	683 444,07
2 Donationsfondernas särskilda täckn.	743 278,85	683 444,07
C RÖRLIGA AKTIVA	4 030 309,55	3 528 539,99
I Omsättningstillgångar	133 847,54	140 619,92
1 Material och förnödenheter	133 847,54	140 619,92
2 Varor under tillverkning	0,00	0,00
II Fordringar	479 628,65	454 917,21
Långfristiga fordringar	0,00	0,00
2 Statsandelsfordringar	0,00	0,00
Fordringar, kortfristiga	479 628,65	454 917,21
1 Kundfordringar	176 548,35	222 957,53
2 Lånefordringar		
3 Övriga fordringar	220 315,76	164 995,61
4 Resultatregleringar	82 764,54	66 964,07
III Finansiella värdepapper		
2 Placeringar i penningmarknadsinstr.	1 800 000,00	1 300 000,00
IV Kassa och bank	1 616 833,36	1 633 002,86
	22 136 023,77	22 035 451,35

PASSIVA 31.12.2025	2025	2024
A EGET KAPITAL	16 959 055,68	16 394 065,48
I Grundkapital	7 982 660,30	7 982 660,30
V Överskott från tidigare år	8 695 194,53	7 888 347,41
VI Räkenskapsperiodens överskott/underskott	281 200,85	523 057,77
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	928 023,84	1 007 458,48
1 Avskrivningsdifferens	928 023,84	1 007 458,48
D FÖRVALTAT KAPITAL	786 020,95	726 786,17
2 Donationsfondernas kapital	786 020,95	726 786,17
E FRÄMMANDE KAPITAL	3 462 923,27	3 907 141,22
I Långfristigt	700 000,00	900 000,00
2 Lån från fin.institut och försäkringsanstalter	0,00	0,00
3 Lån från offentliga samf.	700 000,00	900 000,00
II Kortfristigt	2 762 923,27	3 007 141,22
2 Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		0,00
3 Lån från offentliga samfund	200 000,00	200 000,00
5 Erhållna förskott	146 817,88	309 740,74
6 Skulder till leverantörer	874 013,75	1 006 985,61
7 Övriga kortfristiga skulder	270 022,72	296 183,71
8 Resultatregleringar	1 272 068,92	1 194 231,16
	22 136 023,77	22 035 451,35

9.4 Koncernens resultaträkning

KOMMUNKONCERNENS RESULTATRÄKNING		
1.1.-31.12.2025	2025	2024
1000 euro		
Verksamhetens intäkter	20 103	20 093
Förändring av produktlager		
Verksamhetens kostnader	-18 763	-18 464
Verksamhetsbidrag	1 340	1 630
Finansiella intäkter och kostnader	49	-23
Ränteintäkter	56	35
Övriga finansiella intäkter	28	2
Räntekostnader	-31	-58
Övriga finansiella kostnader	-3	-3
Årsbidrag	1 388	1 607
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 170	-1 150
Avskrivningar enligt plan	-1 170	-1 150
Extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter/kostnader	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	218	457
Bokslutsdispositioner		
Inkomstskatter		
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	218	457

9.5 Koncernens finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS FÖR SAMKOMMUNKONCERNEN		
	2025	2024
1000 €		
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 388	1 607
Korrektivposter		
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-738	-649
Finansieringsandelar	25	
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	3	
Extraordinära poster		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	679	958
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	-200	-200
Minskning av långfristiga lån	-200	-200
Ökning av långfristiga lån		
Förändring av kortfristiga lån		
Ökning av kortfristiga lån		
Förändringar i eget kapital	284	
Övriga förändringar av likviditeten	-326	215
Förändringar av förv.medel o. kapital	-1	-5
Förändringar av oms.tillgångar	7	-6
Förändring av fordringar	-12	-82
Förändring av räntefria skulder	-320	308
Kassaflödet för finansieringens del	-242	15
Förändring av likvida medel	437	973
Likvida medel 31.12	3 535	3 098
Likvida medel 1.1	3 098	2 125

9.6 Koncernens balansräkning

AKTIVA	2025	2024
A BESTÅENDE AKTIVA	17 312 435,37	17 773 467,29
I Immateriella tillgångar	17 226,92	5 748,47
1 Immateriella rättigheter	17 226,92	5 748,47
II Materiella tillgångar	17 244 078,34	17 719 037,64
2 Byggnader	15 295 784,09	15 870 512,49
3 Fasta konstruktioner och anlägg.	443 856,94	487 966,39
4 Maskiner och inventarier	1 504 437,31	1 360 558,76
5 Övriga materiella tillgångar	0,00	0,00
6 Pågående nyanläggningar	0,00	0,00
III Placeringar	51 130,11	48 681,18
1 Aktier och andelar	51 130,11	48 681,18
B FÖRVALTADE MEDEL	743 278,85	683 444,07
2 Donationsfondernas särskilda täckn.	743 278,85	683 444,07
C RÖRLIGA AKTIVA	4 197 292,97	3 691 392,87
I Omsättningstillgångar	133 847,54	140 619,92
1 Material och förnödenheter	133 847,54	140 619,92
2 Varor under tillverkning	0,00	0,00
II Fordringar	528 281,71	452 753,53
Fordringar, kortfristiga	528 281,71	452 753,53
1 Kundfordringar	223 898,26	219 253,88
3 Övriga fordringar	220 315,76	164 995,61
4 Resultatregleringar	84 067,69	68 504,04
III Finansiella värdepapper	1 800 000,00	1 300 000,00
IV Kassa och bank	1 735 163,72	1 798 019,42
	22 253 007,19	22 148 304,23

PASSIVA	2025	2024
A EGET KAPITAL	17 928 806,08	17 426 881,02
I Grundkapital	7 982 660,30	7 982 660,30
V Överskott från tidigare år	9 728 010,07	8 986 940,06
VI Räkenskapsperiodens över/underskott	218 135,71	457 280,66
Minoritetsandelar		
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	0,00	0,00
1 Avskrivningsdifferens	0,00	0,00
D FÖRVALTAT KAPITAL	786 020,95	726 786,17
2 Donationsfondernas kapital	786 020,95	726 786,17
E FRÄMMANDE KAPITAL	3 538 180,13	3 994 637,04
I Långfristigt	700 000,00	900 000,00
2 Lån från fin.institut o förs. anstalter		
3 Lån från offentliga samf.	700 000,00	900 000,00
II Kortfristigt	2 838 180,13	3 094 637,04
2 Lån från fin.institut o förs. anstalter	0,00	0,00
3 Lån från offentliga samfund	200 000,00	200 000,00
5 Erhållna förskott	146 817,88	309 740,74
6 Skulder till leverantörer	884 313,85	1 026 773,65
7 Övriga kortfristiga skulder	304 897,04	327 941,36
8 Resultatregleringar	1 302 151,36	1 230 181,29
	22 253 007,19	22 148 304,23

10 Noter till bokslutet

10.1 Noter angående tillämpade bokslutsprinciper

Värdering av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan.

Planavskrivningarna har beräknats utgående från den av samkommunfullmäktige i december 2012 fastställda grunderna för avskrivningar och den av samkommunstyrelsen i augusti 2024 uppdaterade avskrivningstiderna.

Värdering av placeringar

Placeringar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller sannolikt överlåtelsevärde.

Värdering av omsättningstillgångar

Varor under tillverkning har upptagits i balansräkningen till ett värde som motsvarar förverkligade kostnader.

Värdering av finansieringstillgångar

Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris

Periodiseringsprinciper

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis.

10.2 Noter angående upprättandet av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har ett dottersamfund sammanställts.

Interna transaktioner

Koncernsamfundets fordringar och skulder har eliminerats.
Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva har eliminerats.

Avskrivningsdifferens och reserver

I koncernens balansräkning har avskrivningsdifferensen intagits under eget kapital.

Internt innehav

Samkommunens och dottersamfundets interna innehav har eliminerats enligt parivärdemetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Korrigeringsprinciper av avskrivningar enligt plan

Inga korrigeringsprinciper av avskrivningar i restvärden har gjorts eftersom dottersamfundet inte har gjort avskrivningar.

Avvikande värderings- och periodiseringsprinciper och -metoder

Samma värderings- och periodiseringsprinciper har följts vid upprättandet av koncernbokslutet som vid upprättandet av bokslutet för samkommunen.

10.3 Noter till resultaträkningen

10.3.1 Samkommunens verksamhetsintäkter

Specifikation av verksamhetsintäkter (1000 €)	Koncernen		Samkommunen	
	2025	2024	2025	2024
Finansiering av yrkesutbildning	17 111	17 383	17 111	17 383
Övriga försäljningsintäkter	2 092	2 091	1 382	1 280
Avgiftsintäkter	45	13	45	13
EU-understöd	323	348	323	348
Övriga bidrag och understöd	218	154	218	154
Övriga verksamhetsintäkter	314	104	488	331
Samkommunens verksamhetsintäkter totalt	20 103	20 093	19 567	19 509

10.3.2 Verksamhetsintäkter per resultatområde

Externa intäkter totalt (finansiella intäkter och statsandelar ingår ej)	2025	2024
1000 €		
Lärande	909	845
Utbildningstjänster / Utbildningsenhetens förvaltning, studietorget, projektverksamhet	469	521
Samkommunens förvaltning = administration, fastighetstjänster- och matproduktion/uthyrning	1078	760
Totalt	2 456	2 126

10.3.3 Fördelning av den statliga finansieringen

Den interna fördelningen av den av undervisnings- och kulturministeriet fastställda finansieringen för samkommunen:

	2025
Samkommunens förvaltning	17 111 162
Totalt	17 111 162

10.3.4 Specifikation av köpta tjänster

Köpta tjänster	2025	2024
1000 €		
Köp av kundtjänster	2 089 708	1 868 394
Köp av övriga tjänster	144 102	125 127
Totalt	2 233 810	1 993 521

10.3.5 Specifikation av planavskrivningar

Bestående aktiva	Avskrivningstider fastställda av styrelsen 28.08.2024
Immateriella tillgångar	
Övriga utgifter med lång verkningstid	
ADB-program	5 år
Materiella tillgångar	
Byggnader	
Förvaltnings- och institutionsbyggnader:	
* av sten	40 år
* av trä	35 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	30 år
Ekonomibyggnader	20 år
Grundförbättring av byggnader	20 år
Fasta konstruktioner och anordningar	
Gator, vägar, torg och parker	20 år
Övriga fasta maskiner, konstruktioner och anordningar	15 år
Maskiner och inventarier	
Övriga transportmedel	6 år
Övriga tunga maskiner	15 år
Övriga lätta maskiner	7 år
IKT (ADB)-utrustning	3 år
Övriga anordningar och inventarier	5 år
Djurbesättning	Restvärdes 30 %

10.4 Noter till balansräkningens aktiva

10.4.1 Materiella och immateriella tillgångar

Koncernbolaget OptimaPlus Ab har inga bestående aktiva.

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar				Pågående anläggningar	Totalt
	Totalt	Byggnader	Fasta konstruktioner	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillg.		
Oavskriven ansk.utgift 1.1	5 748,47	15 870 512,49	487 966,39	1 360 558,76		0,00	17 724 786,11
Investeringsandelar under räkenskapsperioden	18 760,00	205 487,86	32 449,37	583 148,27			839 845,50
Räkenskapsperiodens avskrivningar	7 281,55	780 216,26	76 558,82	439 269,72		0,00	1 303 326,35
Oavskriven ansk.utgift 31.12	17 226,92	15 295 784,09	443 856,94	1 504 437,31			17 261 305,26
Bokföringsvärde 31.12.2025	17 226,92	15 295 784,09	443 856,94	1 504 437,31		0,00	17 261 305,26

10.4.2 Placeringar bland bestående aktiva i samkommunen

Aktier och andelar	Aktier och andelar i koncernbolag	Övriga aktier och andelar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.	50 000,00	48 681,18	98 681,18
Ökningar		2 448,93	2 448,93
Anskaffningsutgift 31.12	50 000,00	51 130,11	101 130,11
Bokföringsvärde 31.12.2025	50 000,00	51 130,11	101 130,11

10.4.3 Placeringar bland bestående aktiva i koncernen

Aktier och andelar	Aktier och andelar i koncernbolag	Övriga aktier och andelar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.		48 681,18	48 681,18
Ökningar		2 448,93	2 448,93
Anskaffningsutgift 31.12		51 130,11	51 130,11
Bokföringsvärde 31.12.2025	0,00	51 130,11	51 130,11

10.4.4 Specifikation över fordringar

Fordringar	Koncernen		Samkommunen	
	2025	2024	2025	2024
Långfristiga fordringar				
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar på dottersamfund				
Fordringar på OptimaPlus			23 413	87 816
Övriga kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	223 898	219 254	176 548	222 957
Lånefordringar				
Övriga fordringar	220 316	164 996	220 316	164 996
Resultatregleringar	84 068	68 504	82 765	66 964
Totalt	528 282	452 754	479 629	454 917

10.4.5 Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Resultatregleringar	Koncernen		Samkommunen	
	2025	2024	2025	2024
Långfristiga resultatregleringar				
Kortfristiga resultatregleringar				
Icke erhållna inkomster				
FPA:s ersättning för företagshälsovård	59 207	64 567	58 000	63 050
Övriga inkomster som inte erhållits	24 861	3 937	24 765	3 914
Totalt	84 068	68 504	82 765	66 964

10.5 Noter till balansräkningens passiva

10.5.1 Specifikation av det egna kapitalet

Eget kapital	Koncernen		Samkommunen	
	2025	2024	2025	2024
Grundkapital 1.1	7 982 660,30	7 982 660,30	7 982 660,30	7 982 660,30
Ökningar/minskningar				
Grundkapital 31.12	7 982 660,30	7 982 660,30	7 982 660,30	7 982 660,30
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1	9 444 220,72	8 986 940,06	8 411 405,18	7 888 347,41
Förändringar i eget kapital	283 789,35*		283 789,35	
Ökningar/minskningar	218 135,71	457 280,66	281 200,85	523 057,77
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	9 662 356,43	9 444 220,72	8 976 395,38	8 411 405,18
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	218 135,71	457 280,66	281 200,85	523 057,77

* Ändringen hänför sig till återbetalad fastighetsskatt för åren 2022-2024 samt en korrigerings av en projektredovisning som hänför sig till tidigare bokslutsår.

10.5.2 Grundkapitalets fördelning mellan medlemskommunerna

	31.12.2024	Ändringar under året	31.12.2025	%-andel
Jakobstad	2 866 159,73		2 866 159,73	35,90
Karleby	1 086 862,01		1 086 862,01	13,62
Kronoby	784 768,40		784 768,40	9,83
Larsmo	534 392,73		534 392,73	6,69
Nykarleby	1 034 006,33		1 034 006,33	12,95
Vörå	97 482,16		97 482,16	1,22
Pedersöre	1 578 988,94		1 578 988,94	19,78
Totalt	7 982 660,30	0,00	7 982 660,30	100,00

10.5.3 Specifikation av avskrivningsdifferens och reserver

Ingående balans 1.1.2025	1 007 458,48
Avskr.differens, restaurangen och ljusgården, Trädgårdsgatan	-34 665,92
Avskr.differens, tillbyggnad, Åminnevägen	-44 768,72
Utgående balans 31.12.2025	928 023,84

10.5.4 Lån som förfaller efter fem år

Låneandelar

Låneandel som förfaller efter fem år 0

10.5.5 Främmande kapital

Främmande kapital	Koncernen		Samkommunen	
	2025	2024	2025	2024
Långfristigt främmande kapital				
Lån från fin.institut och försäkringsanstalter	700 000	900 000	700 000	900 000
Kortfristigt främmande kapital				
Skulder till dottersamfund				
Skulder till OptimaPlus			1 686	476
Övrigt kortfristigt främmande kapital				
Lån från fin.institut och försäkringsanstalter	200 000	200 000	200 000	200 000
Från inhemska depositionsbanker				0
Erhållna förskott	146 818	309 741	146 818	309 741
Skulder till leverantörer	884 314	1 026 774	874 014	1 006 986
Övriga kortfristiga skulder	304 897	327 941	270 023	296 184
Resultatregleringar	1 302 151	1 230 181	1 272 069	1 194 231
Totalt	2 838 180	3 094 637	2 762 923	3 007 142

10.5.6 Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Resultatregleringar	Koncernen		Samkommunen	
	2025	2024	2025	2024
Kortfristiga resultatregleringar				
Obetalda utgifter				
Semesterlöneskuld och lönebikostnader	1 298 625	1 223 198	1 268 543	1 187 248
Ränteperiodiseringar	3 526	6 983	3 526	6 983
Totalt	1 302 151	1 230 181	1 272 069	1 194 231

10.6 noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

10.6.1 Ansvar enligt hyresavtal

Hyresansvar	2025	2024
Hyresansvar gällande fastigheter		
Hyresavtal totalt	1 646 059	1 626 518
- därav andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	360 459	413 549
Leasingavtal		
Leasingavtal totalt	27 589	49 659
- därav andel som ska betalas nästa räkenskapsperiod	22 071	22 071

10.7 Noter angående personalen

10.7.1 Samkommunens personal

Anställda 31.12	2025	2024
Samkommunens förvaltning	44	41
- Administration, ekonomi och personal	14	13
- Matproduktion och uthyrning	16	15
- Fastighetstjänster	14	13

Utbildningstjänster	28	31
- Ledning	1	1
- Marknadsföring, information och kommunikation	1	1
- Antagning och studier	9	9
- Strategier och planering	4	6
- Studerandeservice	13	14
Lärande	162	158
- Ledning	1	1
- Team 1	32	28
- Team 2	30	30
- Team 3	24	22
- Team 4	30	32
- Team 5	22	21
- Team 6	0	0
- Team 7	23	24
Totalt	234	230

10.7.2 Löner och övriga personalkostnader

1000 €	2025	2024
Löner och arvoden	10 599	10 314
Personalersättningar	-102	-82
	10 497	10 232
Lönebikostnader		
* Pensionskostnader	1 749	1 701
* Övriga lönekostnader	322	259
Totalt	12 567	12 192

10.7.3 Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda

	2025	2024
Keskustan Pietarsaaren osasto	60	60
SFP, Österbotten	2 218	1 339
Finlandssvenska socialdemokrater	1 004	744
Pietarsaaren perussuomalaiset	24	48
Pohjanmaan Kokoomus ry	96	0
Totalt	3 402	2 191

10.7.4 Arvoden till revisorer

	2025	2024
BDO Auditor Ab		
* revisionsarvoden	11 333	11 493
* utlåtanden av revisorer		
* utvärdering för revisionsnämnden	887	1 013
* övriga arvoden		
Totalt	12 220	12 506

10.7.5 Transaktioner till intressenter

- Till det helägda dotterbolaget OptimaPlus Ab har samkommunen, i enlighet med in-house-reglerna, direkt sålt utbildningstjänster, administrativa tjänster, fastighetstjänster och måltidstjänster för 201 203,39 euro. På försäljningen av tjänsterna har man tillämpat sedvanlig betalningstid 14 dagar.

10.8 Noter till koncernbokslut

10.8.1 Ägande i andra samfund

Dotterbolag: OptimaPlus Ab

Hemort:	Jakobstad
Samkommunens andel:	100 %
Koncernandel:	100 %
Andel av eget kapital:	50 000 €
Andel främmande kapital:	
Andel vinst/förlust	16 370

Underskrifter och anteckningar

---

11 Bokslutets underskrifter och bokslutsanteckningar

Jakobstad den 24 mars 2026

OPTIMA SAMKOMMUN

Dokumentet undertecknas elektroniskt.

Marika Kjellman

Elin Härmälä

Petter Granqvist

Niklas Gustafsson

Ida Högländ

Sami Koskinen

Daniel Åkerlund

Ulla-Maria Åstrand

Max Gripenberg
samkommunens direktör

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision.

Jakobstad den .2026

BDO AUDIATOR AB

Andreas Holmgård
revisor, OFGR, GR

Förteckningar och redogörelser

Förteckning över bokföringsböcker och verifikationslag samt redogörelse för hur bokföringen förvaras.

Bokföringsprogram: Unit4 Business World

Bokföringsböcker:

1. Dagbok, lagras på Optimas server
2. Huvudbok, lagras på Optimas server

Verifikatslag:

Scannade inköpsfakturor	L1
Manuella inköpsfakturor	L1
Utbetalningar	L2
Utrikesbetalningar	L1
Memorialverifikat	HB
Lönebokföring	TB
Fakturering	50
Inkomna betalningar	elektroniska KO, manuella KP
Anläggningstillgångar	AT
Lagerbokföring	P01

Petter Jan Gustav Granqvist

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: OPTIMA styrelse

ac20eb0f-fa2c-4b5f-846f-e2cbad5f6712 - 2026-03-27 11:39:21 UTC +02:00

BankID / MobileID - 45e14403-d282-4f74-acef-7378fdfae325 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Max Carl Bernhard Gripenberg

Optima samkommun, FI07962341, Trädgårdsgatan 30, 68600 , Jakobstad

2484ff9d-a9de-4875-ba14-4d90fac88332 - 2026-03-27 11:50:17 UTC +02:00

BankID / MobileID - 3a833396-8e8e-47f4-b17a-30d3b14a5f75 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Marika Susanne Kjellman

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: SFP Jakobstad

5eff0037-75e1-49cb-8b8f-78b3eb148b69 - 2026-03-27 12:00:01 UTC +02:00

BankID / MobileID - 5236ce03-f5d7-497a-8cd1-e92fbe437d84 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Nicklas Joakim Gustafsson

Staden Jakobstad – Pietarsaaren kaupunki, FI02092420, PL 1000, 00781, Helsinki

46c91463-b803-4276-b8e9-f9e1fb785832 - 2026-03-27 12:32:01 UTC +02:00

BankID / MobileID - 0c125069-66ea-431c-8bcb-c5da58e126ca - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Ida Marianne Högländ

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Ida Högländ styrelsemedlem

bda9b425-81cb-426a-8eba-b6a6d39cdb1a - 2026-03-27 13:28:32 UTC +02:00

BankID / MobileID - ad668345-c9c8-4fd9-8d74-ede0bc89502d - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Ulla-Maria Åstrand

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Ulla-Maria Åstrand

d10110c9-58f6-407d-8357-629a9c022cd3 - 2026-03-27 13:30:17 UTC +02:00

BankID / MobileID - c4db2c9c-c997-4be6-9df8-79d21034033c - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

Sami Tapio Koskinen

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Optima

9f6dae5f-686f-4fc9-a55e-09ef10bff74a - 2026-03-27 18:06:37 UTC +02:00

BankID / MobileID - a58cc595-c28a-4f50-876e-19f0718f89b8 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

asemavaltuutus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firimatekningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

This document contains 75 pages before this page

Dokumentet inneholder 75 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 75 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 75 sider før denne side

Detta dokument innehåller 75 sidor före denna sida

ELIN HÄRMÄLÄ

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Elin Härmälä

91c0d72e-f323-4d00-aa05-38cd74e3dce1 - 2026-03-29 14:10:46 UTC +03:00

BankID / MobileID - fbad8d81-bdc4-4640-89d1-8f08116e5deb - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

KAJ DANIEL ÅKERLUND

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Optima styrelse

4316d5dd-141a-4f3f-8b5e-77b30b44a677 - 2026-04-01 15:21:50 UTC +03:00

BankID / MobileID - 5e575326-b0a6-488b-8baa-3fed9c828f9f - FI

Authority to sign - Asemavaltuuus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 76 pages before this page
Dokumentet inneholder 76 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 76 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 76 sider før denne side

Detta dokument innehåller 76 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende